ZARZĄDZENIE NR 65.2020
BURMISTRZA DREZDENKA

z dnia 8 czerwca 2020 r.

w sprawie aktualizacji "Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego"

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 3 i 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 961 ze zm.) oraz § 6 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719 ze zm.) zarządzam co następuje:

§ 1.

Aktualizuję Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia, wprowadzoną zarządzeniem nr 3.2018.

§ 2.

Zobowiązuje pracowników urzędu odpowiedzialnych za bieżące utrzymanie sal wiejskich, Sołtysa wsi Rąpin, osoby korzystające z sal, osoby i firmy zewnętrzne wykonujące zadania na terenie sali do zapoznania się z treścią niniejszej instrukcji oraz przestrzegania jej postanowień.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Drezdenka

Karolina Piotrowska

AKTUALIZACJA INSTRUKCJI

Załącznik do zarządzenia Nr 65.2020
Burmistrza Drezdenka
z dnia 8 czerwca 2020 r.

DATA ~~SPORZĄDZENIA/~~ AKTUALIZACJI INSTRUKCJI	DATA NASTĘPNEJ AKTUALIZACJI	Pieczęć i podpis osoby sporządzającej upoważnionej
AKTUALIZACJA LUTY 2020	LUTY 2022	

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków bezpieczeństwa pożarowego (np. po przeprowadzeniu prac budowlanych, instalacyjnych, montażowych lub zmianie funkcji pomieszczeń w budynku czy przepisów).

Definicje i pojęcia podstawowe występujące w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla sali wiejskiej:

Bezpieczeństwo pożarowe - rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem,

Zarządzający obiektem - osoba fizyczna, prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu jest zobowiązana zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem zarządca lub użytkownik (Sołtys, Burmistrz, Wójt, Właściciel, Prezes, Kierownik) budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa powyżej, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym - są to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru, lub wybuchu. Prowadzone są przy użyciu ognia otwartego i są to między innymi spawanie, cięcie przy użyciu palnika, zgrzewanie itp.

Materiały niebezpieczne pożarowo - rozumie się przez to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55^0C, wszystkie gazy palne, materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji, materiały mające skłonności do samozapalenia oraz materiały których sposób składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - jest to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru,

Strefa pożarowa - jest to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni,

Urządzenia przeciwpożarowe - są to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania

Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych - są to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Odpowiednie warunki ewakuacji - to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Budynek - należy przez to rozumieć taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach.

Budynek użyteczności publicznej - należy przez to rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynek biurowy i socjalny.

Wysokość budynku - mierzy się od poziomu terenu przy najniżej położonym wejściu do budynku lub jego części pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku do górnej płaszczyzny stropu bądź najwyżej położonej krawędzi stropodachu nad najwyższą kondygnacją użytkową, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, albo do najwyżej położonej górnej powierzchni innego przekrycia.

Ewakuacja - ma na celu wyniesienie lub wyprowadzenie poza strefę zagrożoną ludzi lub mienia. Obiekt Sali zakwalifikowany **do ZL I** powinien spełniać poniższe wymagania w zakresie warunków ewakuacji, przez co należy rozumieć nie tylko odpowiednią ilość i szerokość wyjść ewakuacyjnych, nie przekroczenie dopuszczalnej długości przejść i dojść ewakuacyjnych, ale również zastosowanie takich rozwiązań, które umożliwią wszystkim osobom obecnym w budynku w trakcie powstania pożaru, jego opuszczenie.

Przejście ewakuacyjne – jest to droga ewakuacyjna w pomieszczeniu od najdalszego miejsca w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy albo na zewnątrz budynku.

Dojście ewakuacyjne - jest to droga ewakuacyjna od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku mierzona wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej.

I. WSTĘP

Instrukcja stanowi dokument opracowany indywidualnie na potrzeby obiektu Sali wiejskiej w Rąpinie, umożliwiający pracownikom i użytkownikom zapoznanie się zobowiązującymi przepisami z zakresu bezpieczeństwa pożarowego i zasadami postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
Dla osiągnięci zamierzonego celu, którym jest wyeliminowanie możliwości powstania pożaru oraz ograniczenia do minimum jego skutków, koniecznym jest zaznajomienie Sołtysów oraz innych użytkowników obiektu z treścią instrukcji oraz zasadami profilaktyki przeciwpożarowej.
W tym celu opracowano niniejszą instrukcję obejmującą następujące zagadnienia zgodnie § 6 ust.1 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 07czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów tj. Dz.U z 2010r., Nr 109,poz.719:

1)warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania;
2)określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
3)sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4)sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
5)warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
6)sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
7)zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
8)plany obiektu, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
   a)powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
   b)odległości od obiektów sąsiadujących,
   c)parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
   d)występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
   e)kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
   f)podziału obiektu na strefy pożarowe,
   g)warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
   h)miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
   i)hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
   j)dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
9)wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

W czasie zagrożenia pożarem budynku kwestia bezpiecznej ewakuacji ludzi pojawia się jako kluczowy element w prowadzonej akcji ratowniczo-gaśniczej, zarówno dla osób znajdujących się w zagrożonych częściach budynku jak i dla ekip ratowniczych. Nie bez przyczyny już w art. 1 obowiązującej ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz.U z 2019 r., poz. 1372 ze zm.) określa się ochronę przeciwpożarową jako – „*realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem*” – wymieniając ochronę życia i zdrowia w pierwszej kolejności, jako cel nadrzędny.

Obowiązujący aktualnie w naszym kraju stan prawny określa jednoznacznie odpowiedzialność za realizację zadań związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem pożarowym. Zgodnie z brzmieniem cytowanej ustawy – *osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem*. Jako realizację zakresu i specyfiki zadań ciążących na właścicielu i zarządzającym budynkiem ustawa określa zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia jako:

- ✓ zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,
- ✓ tworzenie warunków organizacyjnych i formalno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Ustawodawca nakładając wspomniane powyżej obowiązki uznaje ponadto za celowe sprecyzowanie: *Właściciel, zarządzający lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:*

- ✓ przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- ✓ wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
- ✓ zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych wyżej, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
- ✓ zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- ✓ przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ✓ zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ✓ ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków oraz wyposażenia ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze, wynikają z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

W oparciu o przytoczone akty prawne, całokształt przedsięwzięć w zakresie organizacyjnym jak i również technicznym, związany z ochroną przeciwpożarową, spoczywa na zarządcy i użytkowniku obiektu.

W związku z powyższym zarządca, użytkownik odpowiedzialny jest nie tylko za sprawne funkcjonowanie instytucji i za jej zabezpieczenie przed bezpośrednimi i pośrednimi skutkami pożaru, innego miejscowego zagrożenia, ale przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom i innym użytkownikom podległych Mu obiektów, pomieszczeń w obliczu pożaru lub innego zagrożenia.

Dlatego też podstawowym celem „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego" jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym oraz innych, które muszą być zachowane w czasie eksploatacji pomieszczeń budynku.

Do zapoznania się z instrukcją oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych bezwzględnie zobowiązani są wszyscy pracownicy zatrudnieni w obiekcie, ponieważ problemy związane z pożarami budynków użyteczności publicznej wywołane są i dotyczą ludzi przebywających w tym obiekcie. Osobami przebywającymi w przedmiotowych pomieszczeniach mogą być ludzie różnie reagujący w przypadku zagrożenia znajdując się dodatkowo w nieznanych im pomieszczeniach.

Pracownicy omawianych pomieszczeń budynku znający swe środowisko, stanowiący zorganizowaną zbiorowość i mający warunki do doskonałego poznania obiektu poszerzone o znajomość zasad działania i postępowania w przypadku powstania pożaru

(w oparciu o Instrukcję), zapewnią sprawne przeprowadzenie akcji ratowniczej oraz zminimalizowanie skutków ewentualnego pożaru.
Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

Podstawą do wykonania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla obiektu Sali wiejskiej w Rąpinie Nr 48 A gm. Drezdenko jest:

1. **podstawa formalna:**
   § 6 ust.1 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (tj. Dz.U. z 2010r., Nr 109,poz.719).
2. **podstawa merytoryczna:**
   określenie wymagań ochrony przeciwpożarowej jakie obowiązują w obiekcie, zasad postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia, sposobu prowadzenia ewakuacji oraz zadań związanych z tymi czynnościami dla osób pracujących i przebywających w obiekcie, zasad praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji, zasad na jakich poddawane są przeglądom i konserwacjom urządzenia przeciwpożarowe, sposobu zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji.

Rozpoczęcie eksploatacji nowej, przebudowanej lub wyremontowanej budowli, obiektu lub terenu, maszyny, urządzenia lub instalacji albo innego wyrobu może nastąpić wyłącznie gdy:

1. ***Zostały spełnione wymagania przeciwpożarowe.***
2. ***Sprzęt, urządzenia pożarnicze i ratownicze oraz środki gaśnicze zapewniają skuteczną ochronę przeciwpożarową.***

Zgodnie z art.60 ustawy z dnia 7 lipca 1994r PRAWO BUDOWLANE (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186.z późn. zmianami,) inwestor, oddając do użytkowania obiekt budowlany, przekazuje właścicielowi lub zarządcy obiektu dokumentację budowy i dokumentację powykonawczą. Przekazaniu podlegają również inne dokumenty i decyzje dotyczące obiektu, a także w razie potrzeby instrukcje obsługi i eksploatacji obiektu, instalacji i urządzeń związanych z tym obiektem.

W oparciu o przytoczone akty prawne, całokształt przedsięwzięć w zakresie organizacji ochrony przeciwpożarowej, jak również zapewnienie wymagań techniczno-budowlanych spoczywa na właścicielu obiektu, którego funkcję w rozumieniu zapisu ustawy sprawuje Burmistrz lub osoba wyznaczona i upoważniona (np. Sołtys).

Do opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego wykorzystano materiały (charakterystyki i rzuty obiektów) dostarczone przez Urząd Miejski w Drezdenku oraz dokonano wizji lokalnej w obiektach.

II.OPIS TECHNICZNY OBIEKTU, KLASYFIKACJA, WYMAGANIA STAWIANE PRZEZ PRZEPISY TECHNICZNO – BUDOWLANE I PRZEPISY O OCHRONIE PRZECIWPOŻAROWEJ.

2.1. Charakterystyka budowlana obiektu.

Lokalizacja obiektu.
Budynek Sali wiejskiej w Rąpinie Nr 48 A zlokalizowany jest na uboczu przy drodze w zabudowie wiejskiej o charakterze zwartym w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu sklepu i budynku mieszkalnego.

Elementy konstrukcyjne budynku:
Budynek Sali Wiejskiej - to obiekt jednokondygnacyjny częściowo podpiwniczony (w podpiwniczeniu pod sceną znajduje się kuchnia), wybudowany w technologii tradycyjnej, spełniający funkcje społeczno-kulturalne oraz sportowo-rekreacyjne.
-Fundamenty mieszane murowane z cegły i kamienia ciosanego na zaprawie cementowej.
-Ściany nośne zewnętrzne murowane z cegły czerwonej pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej. Ściany zewnętrzne ocieplono styropianem mocowanym do ścian na klej i łączniki mechaniczne systemem wielowarstwowym (tzw. metodą lekko-mokrą) wykończono siatką z włókien szklanych wtopiona w tynk zbrojeniowy z otynkowaniem powłoką końcową tynkiem mineralnym drobnoziarnistym i pomalowano.
-Ściany wewnętrzne murowane z cegły czerwonej pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej. Ściany wyrównano gładzią tynkową i pomalowano farbami emulsyjnymi a w pomieszczeniach tzw. mokrych obłożono płytkami ceramicznymi.
-Podłoga izolowana betonowa wylewka obłożona deskami i wykładziną podłogową PCV z atestem a w pomieszczeniach tzw. mokrych płytkami ceramicznymi.
-Scena o konstrukcji drewnianej z drewnianą podłogą. Strop nad kuchnią (pod sceną) o konstrukcji drewnianej, sufit obito deskami i wykończono regipsami.
-Stropodach o konstrukcji drewnianej, wzmocniony drewnianymi belkami ze stalowymi ściągaczami, odeskowany obłożono deskami pomalowanymi farbą olejną od dołu.
-Dach dwuspadowy niski o konstrukcji drewnianej pokryty blachą prostą malowaną.

Sala wiejska z przeznaczeniem na **max. 100 miejsc konsumpcyjnych (powyżej 50 osób zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZLI).**

Zestawienie powierzchni Sali wiejskiej
- **Powierzchnia użytkowa sali wynosi - 224,90 m^2**
- **Kubatura Sali wynosi - 1.254,00 m^3**

2.2. KALSYFIKACJA OBIEKTU.

Budynek użyteczności publicznej - należy przez to rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynek biurowy i socjalny.
Sala wiejska - ZL I - strefy pożarowe przeznaczone dla użyteczności publicznej, z wyjątkiem przeznaczonych przede wszystkim dla ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się oraz zawierających pomieszczenie dla ponad 50 osób, nie będących ich

stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się.

Cały obiekt ze względu na swoją funkcję jako jedna strefa pożarowa, kwalifikuje się do **kategorii zagrożenia ludzi ZL I .**

Pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi – to pomieszczenia, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny

Budynek niski (N) – to obiekt do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub budynek mieszkalny o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie.

Elementy okładzin elewacyjnych powinny być mocowane do konstrukcji budynku w sposób uniemożliwiający ich odpadanie w przypadku pożaru w czasie krótszym niż wynikający z wymaganej klasy odporności ogniowej dla ściany zewnętrznej, określonej odpowiednio do klasy odporności pożarowej budynku, w którym są one zamocowane.

2.3. ODPORNOŚĆ POŻAROWA BUDYNKU

Dla budynków określana jest klasa odporności pożarowej, która w przypadku budynku SALI musi uwzględniać parametry takie jak: liczba kondygnacji, klasyfikację ZL (zagrożenia ludzi) i wysokość.

Zgodnie z § 212 ust. 2, Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie[3] (tj. Dz.U. z 2019 r. poz.1065) minimalną klasą odporności pożarowej, dla obiektów zaliczanych do **ZL I** winna być klasa **„B”** jednakże dla budynków o jednej kondygnacji nadziemnej dopuszcza się obniżenie do klasy **„D”.**
Wymagania w zakresie klasy odporności ogniowej elementów budynków niskich zaliczonych do **ZL I (Sala wiejska).**

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku [5) *)]					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop[1)]	Ściana zewnętrzna[1)2)]	Ściana wewnętrzna[1),6)]	Przekrycie dachu[3)]
"B"	R 120	R 30	REI 60	E I 60 (o↔i)	EI 30[4)]	RE 30
"D"	R 30	(-)	REI 30	E I 30 (o↔i)	(-)[5)]	(-)

*) Z zastrzeżeniem § 219 ust. 1.

Oznaczenia w tabeli:
R nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z **Polską Normą**, dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
E szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,
I izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,
(-) nie stawia się wymagań.
[1)] Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.
[2)] Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa między kondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.
[3)] Wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem §218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni, nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4.
[4)] Dla ścian komór zsypu wymaga się EI 60, a dla drzwi komór zsypu - EI 30.
[5)] Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

Budynek powinien być wykonany z elementów nie rozprzestrzeniających ognia. Dlatego też te elementy powinny być wykonane całkowicie z materiałów niepalnych albo niezapalnych, tj. takich, które w obszarze działania źródła ognia mogą lokalnie ulegać spalaniu wg przyjętych kryteriów, natomiast poza tym obszarem lub po usunięciu źródła ognia nie ulegają spalaniu. Dopuszcza się stosowanie materiału palnego (boazerii) pod warunkiem zabezpieczenia go do granicy niezapalności środkiem ogniochronnym, w

sposób określony w jego aprobacie technicznej (świadectwie dopuszczenia), ale pod warunkiem, że dany element będzie miał wymaganą odporność ogniową.

Podstawa prawna Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. (Dz.U. z 2019, poz. 1065 ze zm.), w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie[3].:
*§ 258.1. „W strefach pożarowych ZL I, ZL II, ZL III i ZL V, stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące **jest zabronione**."*
*2. Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych **jest zabronione**."*

*„Elementy budynku, odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej, powinny w zakresie klasy odporności ogniowej spełniać co najmniej wymagania określone w tabeli klas odporności ogniowej oraz powinny być **nierozprzestrzeniające ognia**, przy czym dopuszcza się zastosowanie elementów słabo rozprzestrzeniających ogień:….."*

Wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego dla budynku ZL I.

1. W strefach pożarowych ZL I stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione,
2. W pomieszczeniach przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób stosowanie łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia sufitów wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych jest zabronione,
3. Okładziny sufitów oraz sufity podwieszone należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia - wymaganie to dotyczy wszystkich części budynków,
4. Przestrzeń między sufitem podwieszonym i stropem powinna być podzielona na sektory o powierzchni nie większej niż 1000 m^2, a w korytarzach - przegrodami co 50 m, wykonanymi z materiałów niepalnych,
5. Palne elementy wystroju wnętrz budynku, przez które lub obok których są prowadzone przewody ogrzewcze, wentylacyjne, dymowe lub spalinowe, powinny być zabezpieczone przed możliwością zapalenia lub zwęglenia.

Pomieszczenie produkcyjne, magazynowe lub inne pomieszczenie technologiczne (kotłownia) powinno być wydzielone ścianami (drzwiami w tych ścianach) i stropami oddzieleń przeciwpożarowych o odporności ogniowej wynikającej z obciążenia ogniowego występującego w tym pomieszczeniu, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2.4. Drogi ewakuacyjne i warunki ewakuacji.

Budynek Sali wiejskiej ze względu na swoją funkcję zgodnie z § 209 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury[3] z dnia 12 kwietnia 2002 r. . w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie[3] (tj. Dz.U. z 2019 r. poz.1065) zakwalifikowano do **kategorii zagrożenia ludzi ZL I,** gdyż jest obiektem użyteczności publicznej z pomieszczeniem przystosowanym do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób.

Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej, zwanymi **drogami ewakuacyjnymi.**

Wymagania dla pomieszczeń i przejść w pomieszczeniach.

Długość przejścia w pomieszczeniu mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia na drogę ewakuacyjną, nie powinna przekraczać 40 m.

Odległość ta może być powiększona w sytuacji gdy:

-przy zastosowaniu w pomieszczeniu stałych urządzeń gaśniczych wodnych -o 50 %,

-przy zastosowaniu samoczynnych urządzeń oddymiających uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu – pomieszczeniach 50%.

Ponadto należy:

- ✓ stosować do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione,
- ✓ na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji jest zabronione stosowanie materiałów łatwo zapalnych,
- ✓ w pomieszczeniach, przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób, stosowanie łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych jest zabronione,
- ✓ okładziny sufitów oraz sufity podwieszone należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia,
- ✓ przestrzeń między podwieszonym sufitem i stropem powinna być podzielona na sektory o powierzchni nie większej niż 1.000 m^2, a w korytarzach - przegrodami co 50 m, wykonanymi z materiałów niepalnych.

Wymagania dla wyjść z pomieszczeń.

Wyjścia z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne powinny być zamykane drzwiami dodatkowo z pomieszczeń gdzie liczba osób mogących przebywać jednocześnie może przekroczyć 50 osób, należy zapewnić co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie co najmniej o 5 m i drzwi tych wyjść powinny otwierać się na zewnątrz.

Szerokość wyjścia ewakuacyjnego (drzwi) należy dostosować do liczby osób mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu, przyjmując 0,6 m szerokości wyjścia na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m w świetle w przypadku drzwi służących do ewakuacji do 3 osób szerokość może być zmniejszona do 0,8 m. Na przykład - wymagana łączna szerokość drzwi stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczenia w którym może przebywać 250 osób, wynosi 1,5 m (0,6 x 250/100).

Zasady obliczania szerokości drzwi, stanowiących wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia

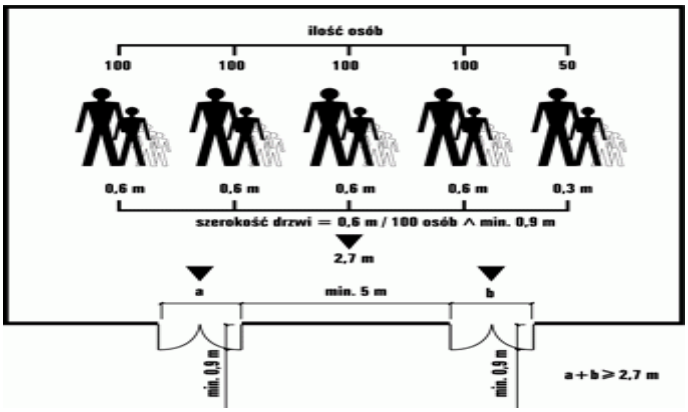

W przypadku zastosowania drzwi wieloskrzydłowych stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia oraz na drodze ewakuacyjnej powinny mieć co najmniej jedno, nie blokowane skrzydło drzwiowe o szerokości nie mniejszej niż 0,9 m.

Wysokość drzwi, stanowiących wyjście ewakuacyjne lub zabudowanych na drodze ewakuacyjnej, powinna wynosić co najmniej 2,0 m w świetle ościeżnicy.

Wymagania dla poziomych dróg ewakuacyjnych.

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych oblicza się przyjmując 0,6 m na 100 osób mogących przebywać na danej kondygnacji budynku, jednak szerokość ta nie może być mniejsza niż 1,4 m. Szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej może być zmniejszona do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.

Należy pamiętać, że podane powyżej szerokości muszą być zachowane po odjęciu wystających przeszkód (np. klamki) czy innych przedmiotów wyposażenia korytarzy (np. krzesła).

W każdym przypadku wymagane jest obecnie, aby skrzydła drzwi stanowiących wyjście na drogę ewakuacyjną po ich całkowitym otwarciu, nie zmniejszały wymaganej szerokości tej drogi.

Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2 m, przy czym dopuszcza się obecnie możliwość lokalnego obniżenia, ale tylko do 2,0 m i pod warunkiem, że długość obniżonego odcinka drogi nie będzie większa niż 1,5 m.

Jeżeli na drodze ewakuacyjnej stosuje się w jednym przejściu mniej niż 3 stopnie, to różnica poziomów powinna być wyraźnie oznakowana.

Stosowanie drzwi obrotowych i podnoszonych na drogach ewakuacyjnych jest zabronione.

Stosowanie na drogach ewakuacyjnych drzwi rozsuwanych, jeżeli służą one wyłącznie do ewakuacji, jest zabronione.

Na drogach ewakuacyjnych drzwi rozsuwane, które nie służą wyłącznie do ewakuacji powinny spełniać następujące warunki:

- ✓ konstrukcja drzwi winna zapewniać otwieranie automatyczne i ręczne oraz wykluczyć możliwość ich zablokowania,
- ✓ w razie pożaru lub awarii drzwi - zapewnić ich samoczynne rozsunięcie i pozostanie w pozycji otwartej .

Drzwi ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz. Wymaganie to nie dotyczy budynku wpisanego do rejestru zabytków.

Dojścia ewakuacyjne

Dopuszczalna długość dojść ewakuacyjnych, od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku, mierzona wzdłuż osi dojścia, wynosi:

- ✓ przy jednym dojściu - 10 m,
- ✓ przy co najmniej 2 dojściach - 40 m.

Długość dojść ewakuacyjnych może być powiększona o 50%, jeżeli kondygnacja jest chroniona stałymi urządzeniami gaśniczymi wodnymi, a o 50%, jeżeli droga ewakuacyjna jest chroniona przed zadymieniem. Powiększenie tych długości podlega sumowaniu.

Wymogi p-poż. przy organizacji imprez z udziałem ponad 50 osób.

Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla organizatorów imprez z udziałem dużych grup ludzi (ponad 50 osób).

Przed rozpoczęciem imprezy sprawdzić, czy:

1. Planowane wykorzystanie obiektu jest zgodne z jego pierwotnym przeznaczeniem, a przewidywana ilość uczestników imprezy nie przekracza maksymalnej liczby osób mogących jednocześnie przebywać w obiekcie, przy czym :
   - dla pomieszczeń, w których przebywać będzie więcej niż 50 osób, lub których powierzchnia przekracza 300 m2, należy zapewnić co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne,
   - szerokość drzwi powinna być dostosowana do liczby osób mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu i wynosić co najmniej 0,6 m. na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m.,
   - drzwi wyjściowe nie mogą być rozsuwane, podnoszone i obrotowe,

- elementy wyposażenia oraz wystroje wnętrz w tym dekoracje powinny być wykonane z materiałów co najmniej trudno zapalnych, stosowanie palnych wykładzin sufitowych jest zabronione.

2. Sprawne są zainstalowane w obiekcie urządzenia przeciwpożarowe, jeżeli takie występują, np.:
   - podręczny sprzęt gaśniczy - na każde 100 m2 powierzchni powinna przypadać co najmniej jedna gaśnica o masie środka gaśniczego 2 kg,
   - hydranty i zawory hydrantowe,
   - oświetlenie bezpieczeństwa i ewakuacyjne – wymagane dla liczby osób większej niż 300,
   - urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych,
   - instalacje sygnalizacyjno-alarmowe,
   - stałe i półstałe instalacje gaśnicze,
3. Zapewniono dostęp do :
   - miejsc uruchamiania urządzeń przeciwpożarowych i gaśniczych,
   - przeciwpożarowych wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz głównych zaworów gazu,
   - wyjść ewakuacyjnych,
   - podręcznego sprzętu gaśniczego.
4. Nie pogorszono warunków ewakuacji poprzez :
   - składowanie materiałów palnych i ustawianie jakichkolwiek przedmiotów na drogach ewakuacyjnych,
   - zamknięcie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
   - stosowanie palnych boazeri na ścianach i sufitach oraz łatwo zapalnych wykładzin podłogowych,
5. Oznakowano zgodnie z Polskimi Normami:
   - drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji,
   - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych,
   - lokalizację przeciwpożarowych lub głównych wyłączników prądu i gazu,
   - miejsca ustawienia podręcznego sprzętu gaśniczego,
6. Umieszczono w miejscach widocznych wykazy telefonów alarmowych oraz instrukcje postępowania na wypadek pożaru.
7. Pracownicy obsługi obiektów, organizatorzy imprez i służby ochroniarskie znają zasady postępowania na wypadek powstania pożaru a w szczególności :
   - zasady organizacji i prowadzenia ewakuacji,
   - sposób alarmowania PSP oraz służb ratowniczych działających w obiekcie,
   - zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz uruchomienia urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się w obiekcie.
8. Zapewniono drogi pożarowe i dostęp do obiektu dla jednostek ratowniczo-gaśniczych.
9. Zapewniono właściwy dobór i wykonanie ogrzewania (okresowa kontrola przewodów kominowych prowadzona nie rzadziej niż raz na rok) i instalacji elektroenergetycznych (potwierdzonych wynikami badań rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji nie rzadziej niż raz na pięć lat).
10. Opracowano dla obiektu „ Instrukcję bezpieczeństwa”, w której znajdują się m.in. wyżej wymienione informacje.

2.5. Wyznaczenie stref pożarowych.

Na podstawie §226 i §227 ust.1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - dopuszczalna wielkość strefy pożarowej dla obiektu kategorii zagrożenia ludzi **ZL I jednokondygnacyjnego niskiego (bez ograniczenia wysokości) wynosi** – **10.000 m^2 - obiekt Sali wiejskiej stanowi jedną strefę pożarową**.

2.6. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.

1) Określenie "Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru" oznacza wodę do gaszenia pożarów i osłony obiektów zagrożonych przerzutem ognia, która może być czerpana przez pompy lub sprzęt straży pożarnej z sieci wodociągowej zewnętrznej przeciwpożarowej (hydrantów zewnętrznych podziemnych i nadziemnych).
   Budynek zabezpieczony jest w wodę do celów przeciwpożarowych przy wykorzystaniu naturalnego zbiornika wodnego – jezioro Lubiatowskie w odległości 4 km.
2) . Brak sieci hydrantowej zewnętrznej obniża poziom bezpieczeństwa obiektów.
   Zgodnie z przepisami hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe powinny być rozmieszczone przy zachowaniu odległości:
   - od chronionego obiektu – do 75 m,
   - od ściany budynku -= co najmniej 5 m,
   - od zewnętrznej krawędzi jezdni, drogi lub ulicy – do 15 m,
   - między hydrantami – do 150 m.

Odnośnie zaopatrzenia wodnego i dróg p-poż mówi Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (tj. Dz.U. z 2009 Nr 124, poz. 1030).

2.7. Drogi dojazdowe dla potrzeb PSP.

Dojazd do budynków spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (tj. Dz.U. z 2009 Nr 124, poz. 1030).
Dojazd dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej – bezpośrednio pod budynek od strony wejścia głównego.
Najbliższa jednostka ratowniczo-gaśnicza, tj. JRG Strzelce Kraj., znajduje się w odległości ok. 33 km od przedmiotowego obiektu (czas dojazdu do Sali wynosi do 46 minut o momentu zaalarmowania) na terenie miejscowości funkcjonuje jednostka OSP Rąpin wchodząca w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego typu S-2 wyposażona w 2 samochody ratowniczo-gaśnicze.
Droga dojazdowa jest przejezdna i utwardzona na całej długości.

2.8. Instalacje użytkowe na terenie obiektu.

2.8.1. Instalacja elektryczna - 230V i 400V.
Instalacja elektryczna 230 V służy do zasilania punktów oświetlenia podstawowego oraz gniazd wtyczkowych we wszystkich pomieszczeniach przedmiotowego lokalu.
Główny wyłącznik prądu znajduje się w szafce licznikowej na zapleczu sceny.
Brak instalacji oświetlenia awaryjnego.

2.8.2. Ogrzewanie w obiekcie zapewnia klimatyzacja elektryczna Samsung mocy grzewczej 6,8 kW, sztuk 2 z wymiennikami ciepła umieszczonymi na ścianie na zewnątrz obiektu.

2.8.3. Instalacja wodno-kanalizacyjna z własnym ujęciem wody (w piwnicy w kuchni) z podłączeniem kanalizacji do wspólnego.

2.8.4. Brak instalacji odgromowej chroniącej obiekt przed skutkami wyładowań atmosferycznych.

2.8.5. Instalacja klimatyzacyjna i wentylacyjna grawitacyjna - zapewnia sprawną wymianę powietrza w pomieszczeniu podczas imprez zbiorowych i spotkań.

2.8.6. Inne instalacje - butle z gazem propan butan do kuchenek gazowych w kuchni.

Ad.2.8.1. Wskazania przeciwpożarowe w odniesieniu do urządzeń elektrycznych.

Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne, będące wyposażeniem obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonych w Polskich Normach oraz w przepisach szczegółowych.

Instalacje i urządzenia elektryczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać szczegółowej kontroli i konserwacji **co najmniej co 5 lat,** w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń oraz w zakresie oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.

Podstawowe wskazania przeciwpożarowe w odniesieniu do instalacji i urządzeń elektrycznych:

- ✓ obiekty zagrożone wybuchem oraz inne obiekty o kubaturze przekraczającej 1000 m^3, należy wyposażyć w **przeciwpożarowe wyłączniki prądu**, które powinny być umieszczane w pobliżu głównego wejścia do obiektu lub głównego przyłącza sieciowego i odpowiednio oznakowane,
- ✓ aby nie dopuścić do nadmiernego nagrzewania przewodów i palenia izolacji, należy dobrać przekrój przewodu elektrycznego odpowiednio do obciążenia,
- ✓ w zależności od warunków przewody powinny być odporne na uszkodzenia mechaniczne, podwyższoną temperaturę, zawilgocenia, wyziewy chem. itp.,
- ✓ każdy przewód doprowadzający prąd do odbiornika powinien być zabezpieczony odpowiednimi bezpiecznikami w głównej tablicy rozdzielczej, w tablicy licznikowej oraz w samych odbiornikach energii elektrycznej,
- ✓ w miejsce uszkodzonego bezpiecznika topikowego należy każdorazowo założyć nowy bezpiecznik,
- ✓ na przewodach nawet ułożonych w rurkach izolacyjnych, nie wolno nic wieszać, opierać drabin ani przygniatać ciężkimi przedmiotami,
- ✓ nie należy używać przewodów elektrycznych z uszkodzoną izolacją,
- ✓ nie należy używać przenośnych punktów świetlnych w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych, warsztatowych bez klosza ochronnego,
- ✓ przerwanego przewodu elektrycznego nie można łączyć przez zwykłe skręcenie końców drutów, muszą być one lutowane, albo połączone za pomocą zacisków, skuwek lub w inny technicznie dozwolony sposób; miejsce połączenia musi być zaizolowane odpowiednio do izolacji przewodu,
- ✓ sznurów do punktów świetlnych oraz innych odbiorników przenośnych nie wolno układać pod palnymi wykładzinami oraz na drogach i przejściach bez specjalnych osłon zabezpieczających przez zgnieceniem,
- ✓ punkty oświetleniowe wewnątrz budynku powinny być zakończone łączem świecznikowym oraz haczykiem do zawieszania, lampa nie może wisieć na przewodzie elektrycznym,
- ✓ w pomieszczeniach, gdzie mogą występować pary cieczy łatwo zapalnych lub gazy palne, nie wolno instalować gniazd wtykowych i wyłączników, cała instalacja musi być wykonana w wykonaniu przeciwwybuchowym,
- ➢ Wszelkiego typu prace konserwacyjno-remontowe oraz naprawcze przy instalacjach i urządzeniach elektroenergetycznych mogą prowadzić jedynie elektrycy posiadający stosowne uprawnienia i kwalifikacje zawodowe.

Budynek, w którym zanik napięcia w elektrycznej sieci zasilającej może sprowadzić zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska, a także znaczne straty materialne, należy zasilać co najmniej z dwóch niezależnych, samoczynnie załączających się źródeł energii elektrycznej oraz wyposażyć w samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne).

Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne

Dla poprawy warunków ewakuacji w budynku zostało zainstalowane oświetlenie awaryjne ewakuacyjne na Sali, na ciągach komunikacyjnych (korytarzach) i przy wyjściach ewakuacyjnych, które załączane jest samoczynnie w czasie 2 sekund po zaniku napięcia zasilającego w sieci elektrycznej 230 V. Zastosowane lampy z własnymi akumulatorkami umożliwiają podtrzymanie oświetlenia w czasie do 1 godziny.

Oświetlenie awaryjne zapewnia natężenie:
-na drogach ewakuacji - 1 lx,
-przy wyjściach ewakuacyjnych i urządzeniach przeciwpożarowych – 5 lx.
Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne odgrywa ważną rolę w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających w poradni, ponieważ w przypadku konieczności ewakuacji ludzi z budynku w warunkach nocnych lub w przypadku zadymienia w znaczny sposób ogranicza możliwość wystąpienia paniki i umożliwia sprawniejsze prowadzenie ewakuacji.
Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne instalacji powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

2.8.5. Instalacja wentylacyjna i klimatyzacja.

Zadania instalacji wentylacyjnej i klimatyzacyjnej

Aby w pomieszczeniach zapewnić warunki dobrego samopoczucia człowieka, należy stworzyć właściwy mikroklimat. Zmienność obciążeń cieplnych w pomieszczeniu, składu powietrza oraz jego parametrów mogą wpłynąć pozytywnie, bądź negatywnie na samopoczucie człowieka.
Do głównych czynników wpływających na stan samopoczucia człowieka przebywającego w pomieszczeniach należą:
– temperatura powietrza,
– prędkość ruchu powietrza,
– wilgotność względna powietrza,
– temperatura powierzchni przegród,
– stężenie zanieczyszczeń.
Podstawowe procesy życiowe organizmu człowieka wymagają powietrza, a właściwie tlenu, który jest jednym z jego składników. Powietrze pozwala organizmowi utrzymać właściwą temperaturę ciała, wilgotność i ciśnienie. Zaburzenie parametrów powietrza, jego niedobór, nadmiar, zła jakość – mogą być przyczyną obniżenia sprawności funkcjonowania organizmu człowieka, a nawet śmierci.
WENTYLACJA (łac. ventilatio = przewietrzanie) jest to wymiana powietrza w pomieszczeniach, polegająca na usuwaniu powietrza zanieczyszczonego lub gorącego i doprowadzeniu powietrza świeżego lub chłodnego.
Zadaniem wentylacji jest usuwanie z pomieszczeń zamkniętych (użyteczności publicznej, biurowych, mieszkalnych, produkcyjnych i innych) powietrza zanieczyszczonego, a dostarczenie powietrza świeżego, czystego o określonej temperaturze, tzn. jego oczyszczenie i podgrzanie do wymaganej temperatury przed wprowadzeniem do pomieszczeń.
W zależności od sposobu wymiany powietrza rozróżnia się wentylację **mechaniczną i naturalną:**
a)w wentylacji naturalnej wymiana powietrza wywołana jest działaniem wiatru i/lub sił grawitacji,
b)w wentylacji mechanicznej wymiana powietrza jest niezależna od jakichkolwiek wpływów atmosferycznych.
KLIMATYZACJA (od rzeczownika klimat) to regulowanie w pomieszczeniach zamkniętych czynników wpływających na stan powietrza temperatury, wilgotności, zapachu, jonizacji) oraz usuwanie z powietrza składników szkodliwych (kurzu, gazów trujących, bakterii).
Klimatyzacja to procesy nadawania powietrzu w pomieszczeniu określonych właściwości pożądanych ze względów higienicznych oraz ze względu na dobre samopoczucie ludzi lub też parametrów wymaganych ze względów technologicznych (np. nawilżanie, osuszanie, podgrzewanie, ochładzanie).

Czyszczenie przewodów dymowych i wentylacyjnych.
W obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, **usuwa się zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych**:

1) od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych - **co najmniej raz w miesiącu**, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej;
2) od palenisk opalanych paliwem stałym nie wymienionych w pkt. 1 - **co najmniej cztery razy w roku;**
3) od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym nie wymienionych w pkt. 1 - **co najmniej dwa razy w roku.**

Zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych usuwa się **co najmniej raz w roku**, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.
Powyższe czynności może dokonywać tylko mistrz kominiarski.

2.8.6.Warunki bezpiecznej eksploatacji kuchenek gazowych na butle.
Problem bezpieczeństwa eksploatacji instalacji gazowej, z punktu widzenia jednego z jej elementów składowych, czyli elastycznych przewodów gazowych, związany jest z racjonalnym rozwiązaniem korzystania z kuchenek gazowych z zastosowaniem właściwych materiałów oraz systematycznie przeprowadzaną kontrolą instalacji. Jak wynika z doświadczeń eksploatacyjnych, głównym zagrożeniem dla przewodów gazowych nie jest ich fizyczne starzenie się, co przejawia występowaniem widocznych pęknięć węży łączących butlę, reduktor i kuchenkę lub rozszczelnianiem połączeń gwintowanych lecz niewłaściwy montaż butli, zła eksploatacja instalacji i jej dewastacja przez użytkowników.

Zlokalizowane podczas kontroli niewielkie nieszczelności, występujące najczęściej w miejscach połączeń butli z reduktorem i kuchenką, można usuwać albo przez dokręcenie poluzowanych złączy, albo wymianę materiału uszczelniającego. Nieszczelności występujące na zaworach butli mogą usuwać tylko osoby uprawnione do tego. Najbezpieczniej jest usunąć butlę z obiektu i wymienić na nową.

Gazy palne
Zalicza się je do tworzących mieszaniny wybuchowe z powietrzem przy dowolnych temperaturach. Zajmują wszelkie przestrzenie, a do ich zapalenia wystarczy iskra - stanowią najniebezpieczniejsze materiały palne. Gazy palne o gęstości względnej w stosunku do powietrza mniejszym lub równym 0,8 zalicza się do gazów unoszących. Gazy palne o gęstości względnej w stosunku do powietrza znajdującej się w przedziale (0,8÷1,1) zalicza się do gazów rozchodzących się w różnych kierunkach w zależności od warunków lokalnych (np. acetylen). Gazy palne o gęstości względnej w stosunku do powietrza większym od 1,1 zalicza się do gazów opadających, które mogą ścielić się na gruncie oraz po nim pełzać (butan, propan - butan). Właściwości gazów palnych najczęściej spotykanych w salach są przedstawione w poniższej tabeli:

Gaz	Gęstość względem powietrza	Temperatura samozapalenia [°C]
n-Butan	0,59	630
Metan	0,55	650
Propan	1,52	500

Bezpieczeństwo pożarowe dla użytkowników butli na gaz propan-butan.

Gaz płynny jest mieszaniną propanu z butanem w proporcjach zależnych od pory roku. W okresie letnim sprzedawane są mieszaniny bogatsze w butan, a w okresie zimowym bogatsze w propan. Mieszanina o przeciętnym składzie jest zawsze cięższa od powietrza i opada w dół. Jest to gaz, który pełza przy podłodze i wkrada się we wszystkie

zakamarki, wgłębienia oraz otwory kanalizacyjne stanowiąc w ten sposób bardzo duże zagrożenie. Przebywając w pomieszczeniu, w którym ulotnił się gaz płynny możemy nieświadomie spowodować jego wybuch. Gaz propan-butan do gospodarstw domowych dostarczany jest w butlach stalowych z zaworem odcinającym. Zasilanie urządzeń gazowych odbywa się tylko poprzez zastosowanie reduktorów ciśnienia. Napełnianie butli może być dokonywane w specjalistycznych rozlewniach gazu płynnego. Zabronione jest samodzielne ładowanie, dopełnianie lub uzupełnianie gazu. Na stacjach paliw płynnych i gazowych przeznaczonych do tankowania pojazdów samochodowych, dozwolona jest jedynie wymiana butli z pustych na pełne.

Eksploatując butle należy pamiętać o zachowaniu warunków bezpieczeństwa polegające między innymi na:

- w jednym lokalu użytkowym mogą znajdować się **maksimum dwie butle o ładunku 11 kg gazu każda** podłączone do instalacji lub urządzeń – odbiorników,
- w lokalu nie wolno przechowywać butli zapasowych nie podłączonych do instalacji,
- zabrania się przechowywania butli z gazem propan-butan w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu terenu,
- urządzenia gazowe mogą być instalowane w pomieszczeniach o wysokości co najmniej 2,20 m,
- urządzenia gazowe mogą być instalowane w pomieszczeniach, w których zapewnione są prawidłowe warunki wentylacji, pamiętając o zgodności ruchu powietrza wentylowanego z ewentualnymi możliwościami wydostania się gazu z nieszczelności i urządzeń,
- montaż butli gazowej powinna dokonać osoba posiadająca przeszkolenie w tym zakresie,
- butle gazowe mogą być umieszczone w odległości co najmniej 1,5 m od urządzeń promieniujących ciepło, z wyłączeniem zestawów kuchni gazowych oraz ogrzewaczy promiennikowych i konwekcyjnych z szafki na butle,
- butli nie wolno umieszczać w pobliżu urządzeń powodujących iskrzenie,
- butle instalować w pozycji pionowej oraz zabezpieczać je przed uderzeniem, przewróceniem lub przypadkowym przemieszczaniem,
- do zasilania urządzeń gazowych dopuszcza się stosowanie przewodów elastycznych, posiadających certyfikat na znak bezpieczeństwa, wytrzymałości co najmniej 300 kPa, odporność na działanie gazów, olejów itp., a długość tego przewodu nie może być większa niż 3m.

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych przy korzystaniu z gazu płynnego

W przypadku uszkodzenia urządzenia gazowego na propan-butan, gdzie gaz ulatnia się do atmosfery pomieszczenia, należy zamknąć zawór przy butli, przewietrzyć pomieszczenie i oddać wadliwe urządzenie do naprawy.

Urządzeń gazowych nie wolno naprawiać samodzielnie!

Trudniej poradzić sobie w sytuacji, gdy uszkodzeniu ulegnie zawór butli gazowej i gaz ulatnia się do atmosfery pomieszczenia. Należy maksymalnie mocno zamknąć zawór butli i wymontować ją z instalacji i przenieść na zewnątrz w bezpieczne miejsce. Do demontażu należy stosować narzędzia wykonane z metali kolorowych, nie wytwarzające iskier krzesanych.

PAMIĘTAJ!

Na wyposażeniu instalacji na gaz płynny powinien znajdować się nieiskrzący klucz do demontażu butli. Jego lokalizacja powinna znajdować się w miejscu łatwo dostępnym. Uszkodzoną butlę należy wynieść na otwartą przestrzeń, poza budynek. Pomieszczenie należy starannie przewietrzyć i zachować szczególną ostrożność, nie włączać urządzeń elektrycznych, nie używać otwartego ognia, nie palić tytoniu. Czynności demontażu i usunięcia butli należy wykonać z zachowaniem najwyższej ostrożności, zdając sobie sprawę z wyboru mniejszego zła. Postęp cywilizacyjny przynosi nam powszechnie już dostępny komfort w codziennym, powszednim życiu, wymaga jednak od nas równoczesnego pogłębiania świadomości, poszerzania wiedzy i rozwijania umiejętności stosowania coraz bardziej skomplikowanych technicznie, dostępnych nam urządzeń.

RODZAJE MOŻLIWYCH ZAGROŻEŃ PRZY PRACY Z BUTLAMI CIŚNIENIOWYMI

Zagrożenie	**Przyczyna zagrożenia**	***Skutki zdrowotne dla osób przebywających w pobliżu***
przewrócenie się butli	brak zabezpieczenia butli przed przewróceniem się	urazy ciała
niekontrolowany wyciek gazu	uszkodzenie zaworu na skutek uderzenia, upadku butli, zużycia uszczelek, korozji zaworu, itp.	niedotlenienie, uduszenie, zatrucie
rozerwanie butli	uszkodzenie ścian butli na skutek uderzenia, upadku, nagrzania, korozji, itp.	poważne urazy ciała
samozapalenie się zaworu butli z gazem utleniającym	zanieczyszczenie zaworu lub kołpaka butli z gazem utleniającym smarami, olejami, tłuszczami, itp.	poważne urazy ciała
zapalenie się gazu palnego	nieszczelność zaworu lub instalacji z gazem palnym i wyciek bez wytworzenia atmosfery wybuchowej	poważne urazy ciała
wybuch	nieszczelność zaworu lub instalacji z gazem palnym i wyciek z wytworzeniem atmosfery wybuchowej	poważne urazy ciała

III.SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH W OBIEKCIE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC.

3.1. Gaśnice

Odpowiedzialność za stan techniczny gaśnic, stanowiących wyposażenie obiektów, ponosi właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu. W związku z powyższym, konsekwencje w stosunku do konserwatorów gaśnic, związane ze świadczeniem usług niezgodnie z wymogami ochrony przeciwpożarowej oraz określonymi przez producenta, powinny wynikać z umowy Cywilno-prawnej sporządzonej pomiędzy właścicielem, zarządcą lub użytkownikiem obiektu a konserwatorem.

Zgodnie z § 32 ust.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. Nr 109, poz. 719 z dnia 22.06.2010 r./ wprowadzono obowiązek wyposażania obiektów w takie gaśnice, które spełniają wymagania Polskich Norm wydanych od 1992 r, odpowiedników norm europejskich EN (PN-EN). Dotyczy to nie tylko obiektów nowych, ale także istniejących. O spełnieniu tych wymagań świadczy oznaczenie normy na etykiecie wraz z trwałym oznakowaniem daty produkcji zbiornika – od 1992 r. Inne gaśnice **należy wycofać z eksploatacji**.

Za zgodne z odpowiednikami norm europejskich uważa się gaśnice certyfikowane w CNBOP wg normy PN-92/M-51079 i późniejszych zgodnych z normami europejskimi EN.

Najistotniejszym wyróżnikiem zgodności gaśnicy z normami europejskimi jest data produkcji zbiornika. Z uwagi na częste przypadki naklejania etykiet potwierdzających zgodność gaśnicy z normami europejskimi na gaśnice nie spełniające wymagań norm, sprawdzenie zapisów na etykiecie jest niewystarczające.

Poniżej podano inne istotne cechy wyróżniające gaśnice zgodnie z normami europejskimi.

Gaśnice proszkowe i pianowe:

- zbiorniki trwale oznakowane następującymi znakami: znak producenta, data produkcji, numer kolejny lub partii, ciśnienie próbne, data następnego badania (dotyczy zbiorników o pojemności wodnej 6 litrów i powyżej)

gaśnice pod stałym ciśnieniem wyposażone we wskaźnik ciśnienia z możliwością przeprowadzenia pomiaru kontrolnego lub gaśnice wyposażone tylko w przyłącze umożliwiające niezależny pomiar ciśnienia w zbiorniku

Gaśnice proszkowe.

gaśnica i agregat proszkowy - cechuje je wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na działaniu (inhibitującym) przerywającym chemiczny proces reakcji fizykochemicznej jakim jest spalanie. Nadto działanie proszków polega na wydatnym eliminowaniu dostępu powietrza nad płonącą powierzchnię, a wyrzucana pod dużym ciśnieniem chmura proszku powoduje zdmuchnięcie płomieni. Proszki przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych.

Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych. Ze

względu na wysokie ciśnienie robocze gaśnic i agregatów proszkowych mają one zdolność do zasięgu rzutu strumienia proszku na odległość od 4 do 8 m. dla gaśnic i 12 m dla agregatu proszkowego. Mogą być eksploatowane w temperaturach -30 do + 60 ° C.

Zdjęcia gaśnicy proszkowej - GP-2 X BC, GP – 4 X ABC, GP – 6 X ABC,

Sposób użycia gaśnicy proszkowej : wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru.

Gaśnica pianowa GWG-2X AF

Zakres temperatur stosowania od -20 do +60 ^{o}C. Specjalna gaśnica do zwalczania pożarów tłuszczów jadalnych (grupa F) w pomieszczeniach kuchennych. **GWG-2X AF** ze środkiem gaśniczym FETTEX (środek gaśniczy pianotwórczy na bazie hydrolizatu proteinowego oraz fluorowanych związków powierzchniowo czynnych) jest jedyna w Polsce gaśnica specjalnie przeznaczona do zwalczania pożarów w gastronomii i w kuchniach domowych **(grupa F)**. Można nią również gasić pożary ciał stałych **(grupa A)**, tj. wyposażenie meble, opał itp. Jej zaleta jest równie. możliwość gaszenia pożarów urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000V.

Wygląd gaśnicy pianowej – GWG 2x AF, GWP-2x ABF

Sposób użycia gaśnicy pianowej : wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru.

Zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów – przeglądy i konserwacje gaśnic należy przeprowadzać zgodnie z instrukcją producenta, **nie rzadziej jednak niż raz w roku przez osoby do tego uprawnione!**
Zbiorniki gaśnic proszkowych, wodno-pianowych i śniegowych o pojemności powyżej 6 dm^3, są pod pełnym dozorem technicznym i podlegają badaniom okresowym. **Zbiorniki te po 5 latach eksploatacji należy wycofać z eksploatacji** i przedstawić do badania w uznanym przez organ dozoru technicznego zakładzie naprawczym. Po badaniu z wynikiem pozytywnym, zbiornik jest odpowiednio oznakowany z podaniem daty następnej rewizji. Ponieważ urządzenia te nie są rejestrowane, dlatego konserwator w trakcie sprawdzania gaśnic ma obowiązek wycofać stosownie gaśnice z eksploatacji, a zbiorniki przekazać do badania.. Należy wycofać z eksploatacji te zbiorniki gaśnic, których stan techniczny budzi zastrzeżenia.

GRUPY POŻARÓW:
Rozporządzenie MSWiA klasyfikuje pożary wg 5 grup – podanych w poniższej tabeli:

Grupa	Rodzaj palącego się materiału	Rodzaj środka gaśniczego
	Ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier, słoma, węgiel itp. materiały	Woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy,
	Ciecze palne i substancje stałe topniejące wskutek ciepła (rozpuszczalniki, pasty do podłogi, topiące się tworzywa sztuczne)	Piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon (w uzasadnionych przypadkach)

	Gazy palne (gaz miejski, metan, propan-butan)	Proszek gaśniczy, dwutlenek węgla,
	Metale lekkie (magnez, sód, potas, fosfor, aluminium, lit itp.)	Proszek gaśniczy do gaszenia pożarów grupy D
	Pożary tłuszczów i olejów w gastronomii i kuchniach	Piana gaśnicza, (gaśnice płynowe) dwutlenek węgla,

W obiekcie **SALI** należy liczyć się przede wszystkim z pożarami **grupy „A”** tj. pożarami ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu, których występuje zjawisko tlenia (np.: materiałów takich jak; wyposażenie wnętrz drewno, węgiel itp.)oraz pożarów **grupy „B”** ciecze palne i substancje stałe topiące się wskutek ciepła wytwarzającego się przy pożarze (np. tłuszcze zwierzęce, benzyna, alkohol, aceton, oleje, eter, lakiery, parafina, smoła itp.), **grupy „C**” tj. pożarami gazów palnych (metan, propan-butan, acetylen, gaz ziemny), **grupy F** tj. pożarami tłuszczów i olejów w gastronomii, kuchni.

Zasady gaszenia pożarów

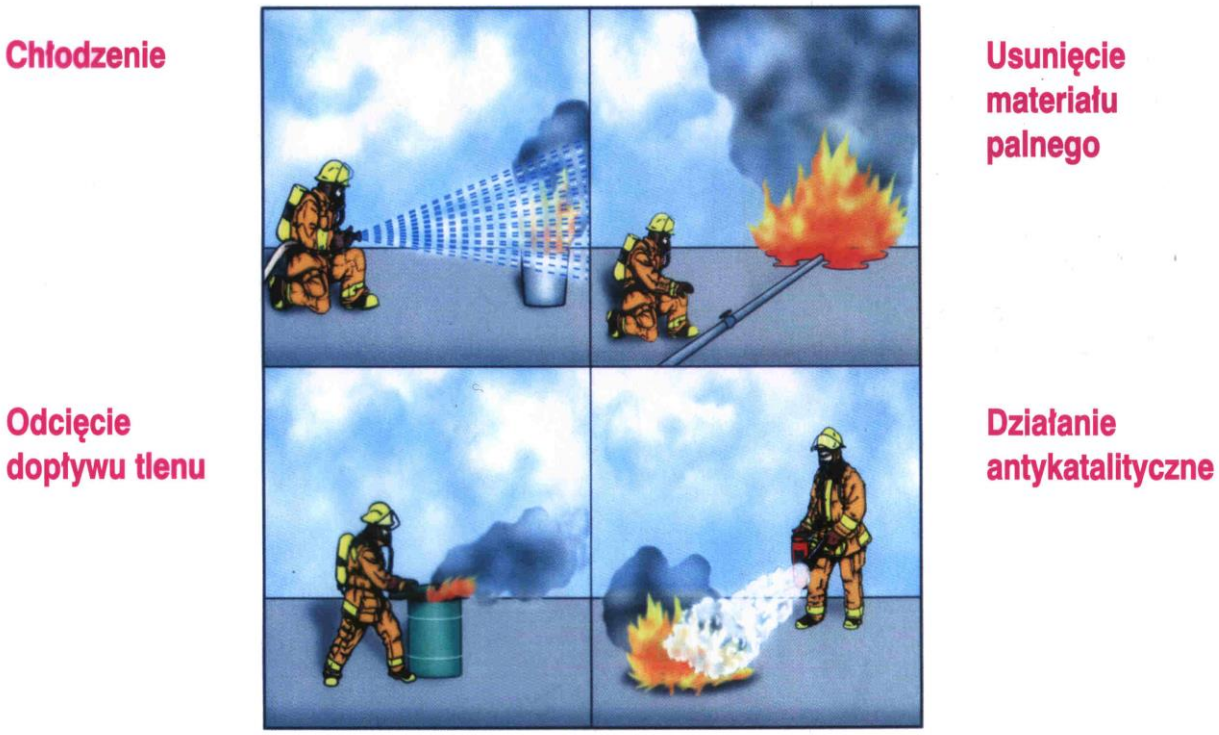

Każda gaśnica, agregat wyposażona jest w etykietę, która zawiera informacje dotyczącą gaśnicy, agregatu. Na etykiecie zawarte są informacje:

- rodzaj gaśnicy,
- sposób uruchamiania,
- zakres stosowania (grupy pożarów),
- informacje użytkowe,
- producent gaśnicy, agregatu,
- informacje o dacie produkcji.

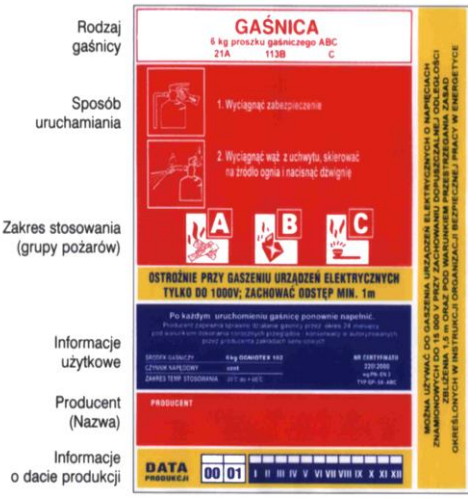

3.2.Zasady wyposażenia obiektu Sali wiejskiej w podręczny sprzęt gaśniczy:

jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm^3) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych: **na każde 100 m^2 powierzchni** strefy pożarowej w budynku, nie chronionej stałym urządzeniem gaśniczym, zakwalifikowanej do **kategorii zagrożenia ludzi ZL I.**

Obiekt Sali wiejskiej należy wyposażyć w
- 1 gaśnicę proszkową 4 kg ABC na Sali,
- 1 gaśnicę proszkową 4 kg ABC na scenie,
- 1 hydrant wewnętrzny Ø 25 wężem półsztywnym na Sali,
- 1 gaśnicę pianową 2 lub 3 dm^3 AF w kuchni.

3.3. Hydranty wewnętrzne 25

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 7 oraz § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów – hydranty powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, w odnośnej dokumentacji techniczno – ruchowej oraz instrukcjom obsługi.

Zgodnie z § 19 ust. 1 pkt. 2a w/w rozporządzenia - hydranty 25 powinny być stosowane w strefach pożarowych zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL:

1)na każdej kondygnacji budynku wysokiego i wysokościowego, z wyjątkiem kondygnacji obejmującej wyłącznie strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV;

2) na każdej kondygnacji budynku innego niż tymczasowy, niskiego i średniowysokiego:

a)w strefie pożarowej o powierzchni przekraczającej 200 m^2, zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II lub ZL V,

b)w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL III:

-o powierzchni przekraczającej 200 m^2 w budynku średniowysokim, przy czym jeżeli jest to strefa pożarowa obejmująca tylko pierwszą kondygnację nadziemną, a nad nią znajdują się wyłącznie strefy pożarowe ZL IV, jedynie wtedy, gdy powierzchnia tej strefy pożarowej przekracza 1 000 m^2,

-o powierzchni przekraczającej 1 000 m^2 w budynku niskim.

Zgodnie z § 21 ust. 1 w/w rozporządzenia zawory 25 i zawory odcinające hydrantów wewnętrznych muszą być umieszczone na wysokości 1,35±0,1 m od poziomu podłogi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, **nie rzadziej jednak niż raz w roku.**

HYDRANT WEWNĘTRZNY Ø 25 z wężem półsztywnym.

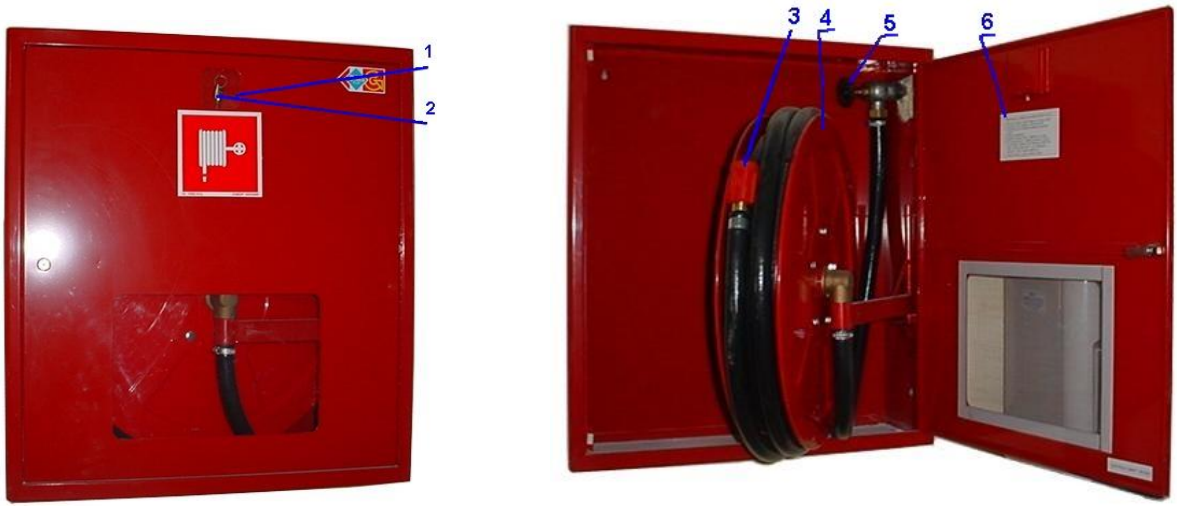

Zdjęcie hydrantu wewnętrznego z wężem półsztywnym 25
1 - szybka, 2 - kluczyk, 3 - prądownica wodna, 4 - zwijadło, 5 - pokrętło zaworu hydrantowego, 6 - instrukcja obsługi

Hydranty wewnętrzne służą użytkownikom obiektu do gaszenia pożarów powstałych wewnątrz obiektu w początkowej ich fazie. Urządzenia te służą do gaszenia pożarów grupy A tzn. pożarów ciał stałych.

Hydranty wewnętrzne służą użytkownikom obiektu do gaszenia pożarów powstałych wewnątrz obiektu w początkowej ich fazie. Urządzenia te służą do gaszenia pożarów grupy A tzn. pożarów ciał stałych.

Zasady użycia hydrantu wewnętrznego.

- zbić szybkę ,
- przy pomocy kluczyka otworzyć szafkę hydrantową,
- chwycić prądownice wodną, rozwinąć wąż na całą długość ze zwijadła,
- odkręcić zawór hydrantowy przy pomocy pokrętła ,
- trzymając prądownicę wodna udać się do miejsca pożaru rozwijając koniecznie wąż na całą długość ze zwijadła,

Konstrukcja hydrantu gwarantuje jego prawidłowe działanie przy częściowym rozwinięciu węża.

Nie jest konieczne rozwijanie go w całości.

PRZY POMOCY HYDRANTÓW NIE WOLNO GASIĆ URZADZEŃ ELEKTRYCZNYCH POD NAPIĘCIEM!!!

Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

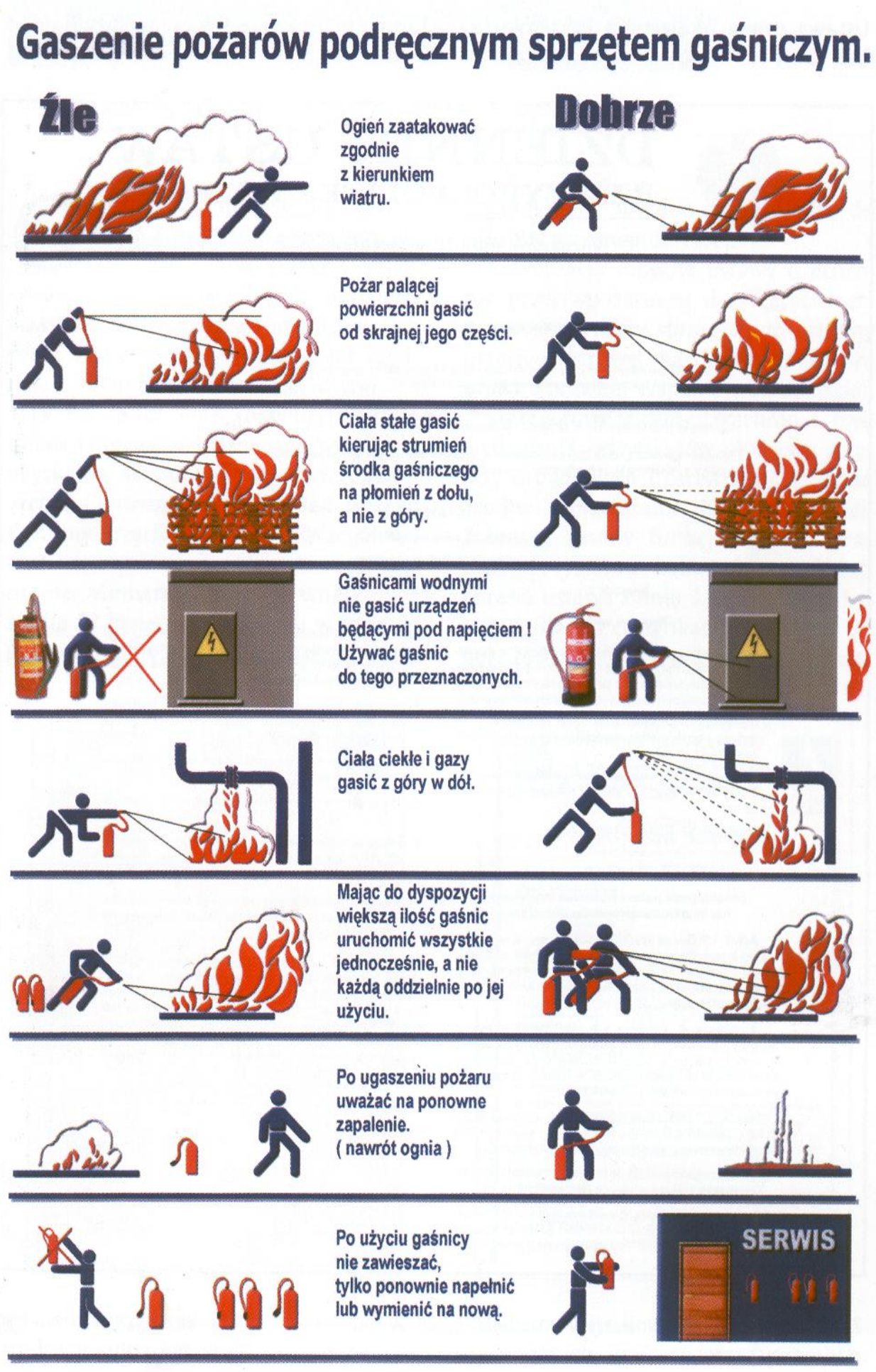

INSTRUKCJA UŻYTKOWANIA HYDRANTU
W PRZYPADKU POŻARU:
1. OTWORZYĆ SZAFKĘ
LUB ZBIĆ SZYBKĘ
2. ROZWINĄĆ WĄŻ
3. ODKRĘCIĆ ZAWÓR HYDRANTOWY
4. OTWORZYĆ ZAWÓR PRĄDOWNICY
5. SKIEROWAĆ STRUMIEŃ WODY NA OGIEŃ
UWAGA!
NIE GASIĆ URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH

IV.POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA.

Źródła powstawania pożaru.

Aby skutecznie zapobiegać powstawaniu pożaru i zagrożeniu pożarem, należy znać mechanizm jego powstawania i rozprzestrzeniania się.
Warunkami niezbędnymi do zaistnienia procesu palenia, który jest procesem fizykochemicznym polegającym na reakcji łączenia się materiału palnego z tlenem z powietrza. Reakcji tej (zjawisku pożaru) towarzyszy wzrost temperatury, wydzielanie się ciepła, świecenia w postaci płomieni lub żaru, a także wydzielanie się produktów spalania w postaci dymu.

Tak więc, aby doszło do zaistnienia zjawiska pożaru muszą być spełnione trzy podstawowe warunki jednocześnie, a mianowicie:

- **tlen (który występuje w przyrodzie, a w przyrodzie stanowi ok. 21 % jego objętości),**
- **materiał palny (paliwo, gaz ciecz, ciało stałe),**
- **źródło zapłonu, którym może być każde źródło ciepła, czy też bodziec energetyczny.**

Układ tych trzech zjawisk nazywany jest powszechnie układem palnym lub trójkątem ognia, który można zilustrować następująco:

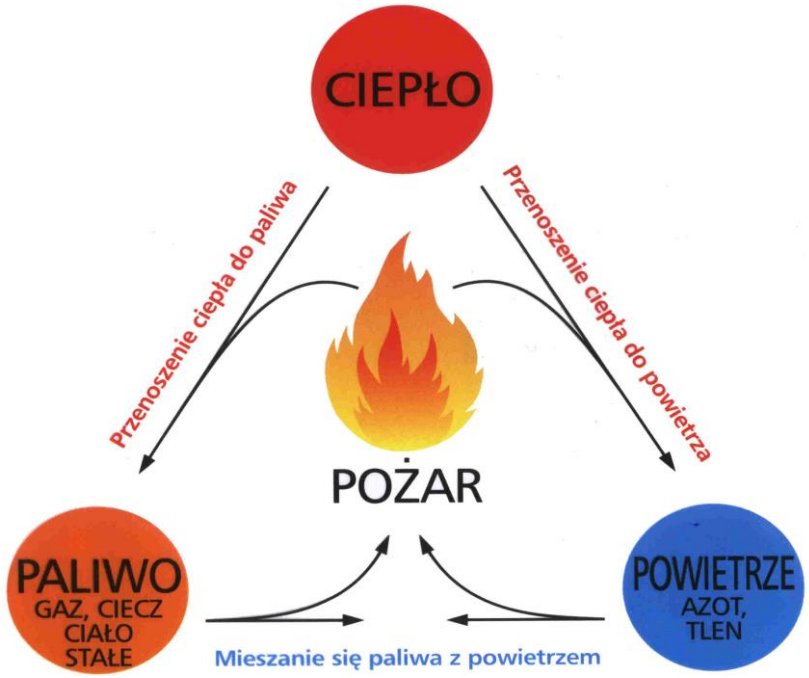

Biorąc powyższy układ pod uwagę można powiedzieć, że zapobieganie możliwości powstania bądź rozprzestrzeniania się pożaru, a także jego likwidacji polega na **usunięciu (wyeliminowaniu) z układu jednego z trzech czynników.**

Czynnikiem wywołującym zapalenie jest energia cieplna powstająca w różnych procesach fizycznych i chemicznych jak np. tarcie, uderzanie, promieniowanie cieplne, przepływ prądu elektrycznego, reakcje chemiczne z wydzieleniem ciepła, itp.

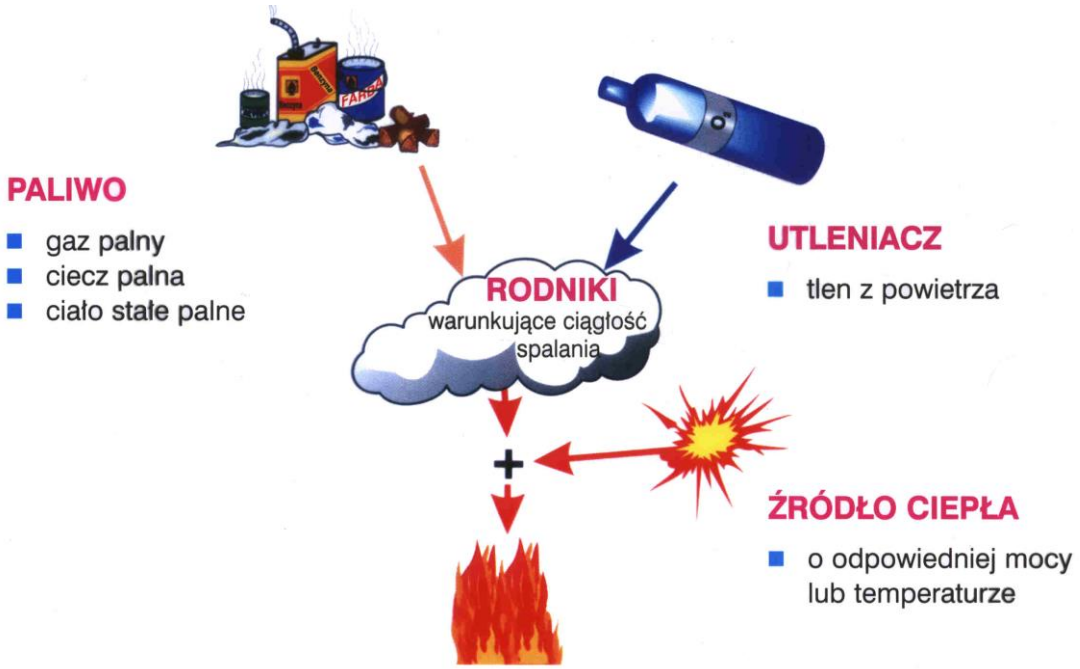

Biorąc pod uwagę powyższe przyczyny powstawania pożarów można podzielić na dwie zasadnicze grupy ze względu na źródło:

- **podpalenia,** których skutkiem są pożary powstałe w wyniku bezpośredniego działania człowieka,
- **samozapalenia,** których skutkiem są pożary powstałe w wyniku procesów fizykochemicznych (często nie kontrolowanych przez człowieka).

Klasyfikacje taką można zobrazować następującym schematem:

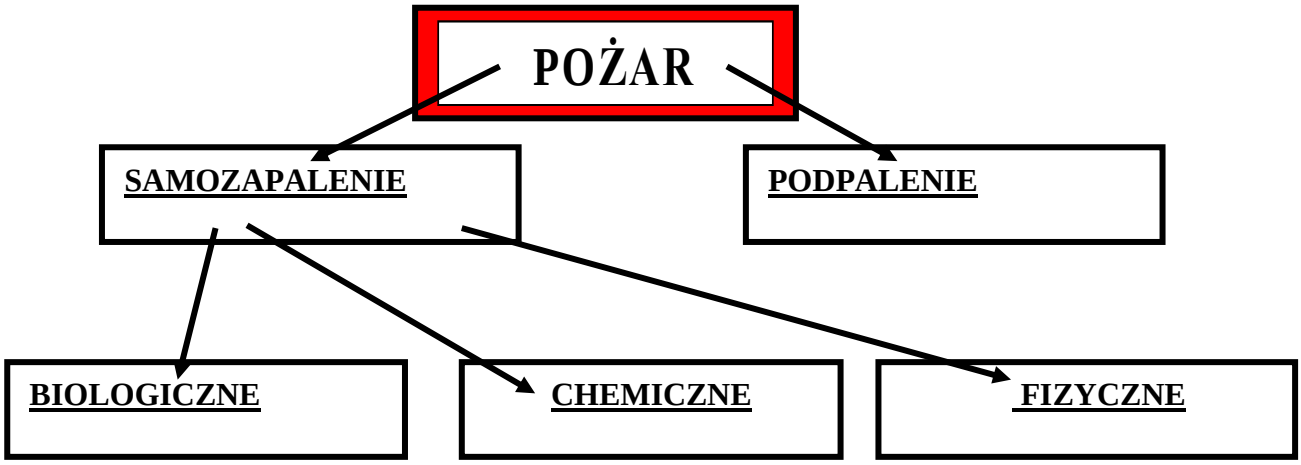

Źródłem zapłonu może być każdy impuls energetyczny o temperaturze powyżej 500 ^{0}C.

Źródła zapłonu można sklasyfikować według następujących grup:

- otwarty płomień,
- gorące i żarzące się przedmioty,
- ciepło tarcia,
- ciepło reakcji chemicznych,
- iskry różnego pochodzenia.

Źródła zapalenia w zależności od czynnika inicjującego proces spalania mogą być **wewnętrzne i zewnętrzne.**

Źródła wewnętrzne to te, w których materiał palny samoistnie podwyższa swój poziom energetyczny (temperaturę) aż do momentu zaistnienia procesu spalania.

Źródła zewnętrzne to te, w których czynnik inicjujący proces spalania nie pochodzi od danego materiału ani nie jest z nim w żaden sposób związany aż do punktu zapalenia. Przykładem takiego zewnętrznego źródła zapalenia może być np. otwarty ogień (ognisko, płomień palnika, zapalona zapałka, itp.). Bardzo małe cząstki takich materiałów jak papier, zazwyczaj spalają się całkowicie, zanim opadną. Jednak w nielicznych przypadkach mogą bez udziału wiatru przenosić się na odległość nawet do 6 m, a małe fragmenty drewna, które pala się dłużej, mogą być przenoszone nawet do 12 m.

Innym przykładem mogą być iskry powstające podczas uderzania części metalowych o beton, kamień, metalu o metal a także powstające podczas szlifowania, cięcia. Są to bardzo małe fragmenty palącego się lub żarzącego stałego materiału palnego. Iskry mogą być przyczyną zapalenia gazów, par cieczy palnych oraz materiałów stałych. Powstawanie iskier jest szczególnie niebezpieczne w atmosferze łatwo zapalnych pyłów, par i gazów.

Natomiast iskry pochodzące z cięcia metali są zdolne zapalić materiał palny w promieniu 6-8 m.

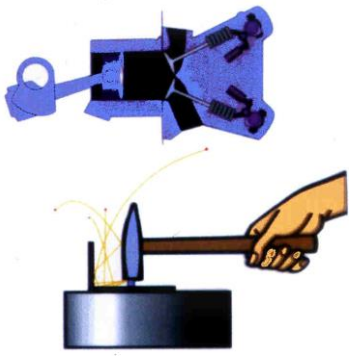

Innym przykładem iskrzenia jest zjawisko powstające w instalacjach elektrycznych, np.:

- instalacja jest niewłaściwie wykonana,
- instalacja jest przeciążona, w efekcie podłączenia odbiorników o zbyt dużej mocy lub podłączenia zbyt dużej liczby odbiorników do jednego obwodu elektrycznego,

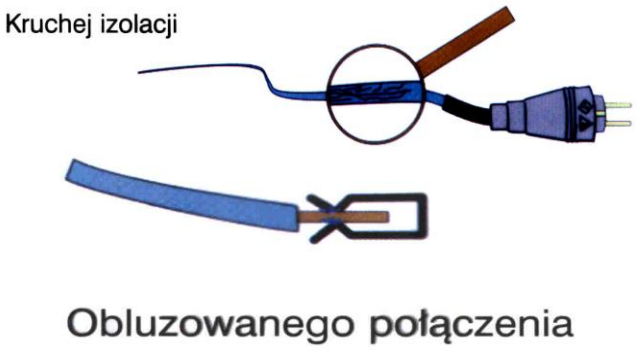

- przewody instalacji są uszkodzone,
- izolacja przewodów elektrycznych jest uszkodzona lub przemoknięta,
- przewody instalacji elektrycznej oraz osprzęt znajdują się na materiale palnym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie,
- używania urządzeń i maszyn elektrycznych wykazujących usterki techniczne,
- urządzenia elektryczne zasilane są za pomocą prowizorycznych połączeń,

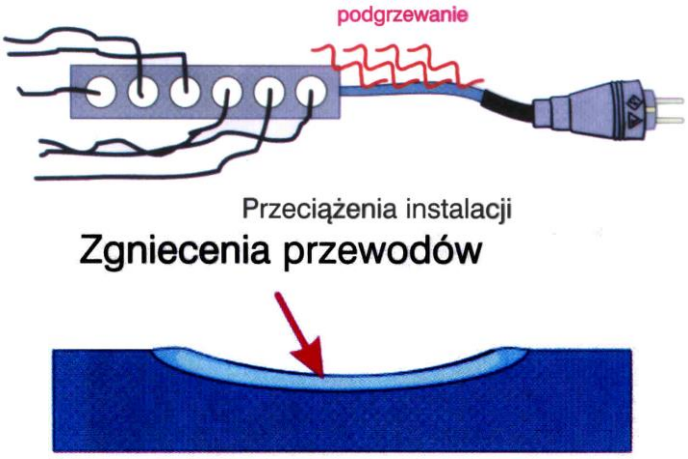

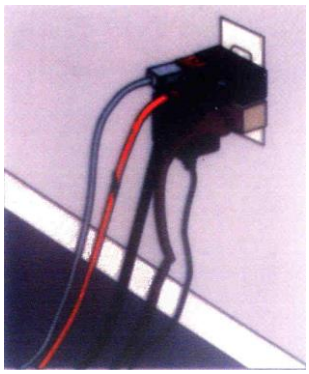

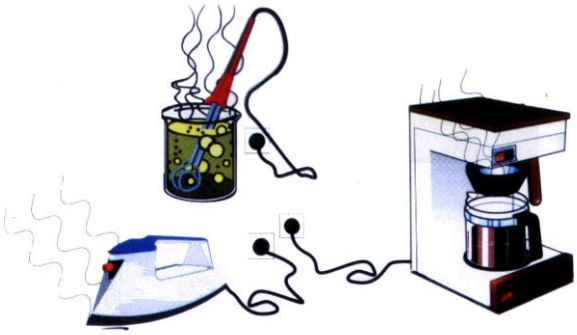

Innym przykładem iskier jako zewnętrznego źródła zapalania są ładunki elektryczności statycznej, które występują niemal wszędzie np.

- przelewaniu, mieszaniu cieczy,
- rozwijaniu papieru, folii i tkanin,
- przecieraniu, przesiewaniu, mieleniu, ciał stałych i pyłów,
- przy przepływie i rozpylaniu cieczy lub ciał stałych rozdrobnionych (np. rozpylanie benzyny lub oleju opałowego lub transporcie pneumatycznym pyłów i trocin).

Wyładowania elektryczności statycznej są szczególnie niebezpieczne w atmosferze mieszanin par, gazów i pyłów, które z powietrzem tworzą mieszaninę wybuchową.

Wyładowania atmosferyczne, nazywane popularnie piorunami, też są źródłem pożarów. W swojej istocie wyładowanie atmosferyczne nie różni się od iskry elektrycznej, jest jednak nieporównywalnie ze względu na nagromadzony duży ładunek elektryczności statycznej. Natężenie prądu elektrycznego w wyładowaniu atmosferycznym dochodzi do 250.000 Amper, a ciało wytworzone przepływem prądu przez dany przedmiot jest wystarczające do jego zapalenia.

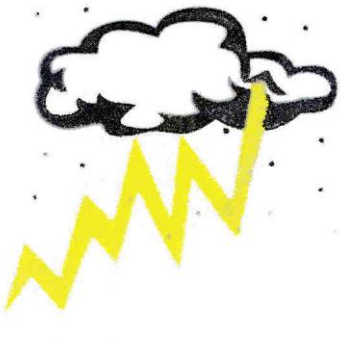

Najczęściej i najgroźniejszą przyczyną powstawania pożarów ***są niedopałki papierosów.*** Około 10 % ogólnej liczby pożarów ma swoją przyczynę w porzuconych niedopałkach papierosów, którego średnia temperatura żaru wynosi ok. 565 ^{0}C. Taka temperatura może spowodować zapalenie wielu materiałów palnych. Na skutek porzuconego niedopałka papierosa w obecności niektórych materiałów palnych:

- ♦ trociny tlą się od 2 do3 godzin, po czym następuje zapalenie płomieniem,
- ♦ wióry drewniane zapalają się płomieniem po upływie 1-2 godzin,
- ♦ tkaniny z włókien naturalnych zapalają się po upływie ok. 45-50 minut, a z włókien sztucznych topią się,
- ♦ zawartość kosza na śmieci zapala się w czasie ok. od 5 do 60 minut,

Niedopałki papierosów stanowią niewielkie źródło ciepła i aby wywołały zapalenie materiał palny musi być nagromadzony w odpowiedniej ilości, a sam proces zapalenia musi mieć również odpowiednie warunki.
Przyczyną pożaru jest nieostrożne obchodzenie się z ogniem otwartym jak np. płomień świecy, zapałki, odpryski spawalnicze, żarzący się węgiel drzewny itp.

Potencjalne źródła powstania pożaru

Możliwość powstania pożaru jest bezpośrednio związana z następującymi działaniami, zaniedbaniami, brakami i usterkami:

1. Zbrodniczym podpaleniem,
2. Nieostrożnością osób przebywających w obiekcie na którą składają się:
   - pozostawienia bez nadzoru włączonych urządzeń elektrycznych a w szczególności tych, które w normalnych warunkach są nagrzewane oraz takich jak grzałki, czajniki, tostery, itp.
   - nie utrzymywanie w pomieszczeniach porządku i czystości oraz nagromadzenie odpadów technologicznych (pyłów, trocin, itp.),
   - zaprószenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych, nieprzestrzeganie przez pracowników zakazu palenia i używania otwartego ognia,
   - pozostawienie otwartego ognia (świeca, lampa, itp.) na podłożu palnym lub w sąsiedztwie materiałów palnych,
   - nieprzestrzegania obowiązku okresowego czyszczenia urządzeń wentylacyjno-odpylających,
   - prowadzenia bez należytej ostrożności prac konserwacyjno-remontowych z użyciem palników i urządzeń powodujących iskrzenie,
   - wady oraz brak prawidłowej konserwacji instalacji odprowadzających spaliny,
   - ustawianie urządzeń, których powierzchnie grzejne nagrzewają się do temperatury powyżej 100 ^{0}C w odległości mniejszej niż 0,5 m od materiałów palnych,

- lekceważenie postanowień instrukcji i wykonywanie na terenie budynku czynności mogących spowodować pożar.

3. Wadami i usterkami instalacji elektrycznej, szczególnie w przypadkach, gdy:
   - instalacja jest niewłaściwie wykonana,
   - instalacja jest przeciążona, w efekcie podłączenia odbiorników o zbyt dużej mocy lub podłączenia zbyt dużej liczby odbiorników do jednego obwodu elektrycznego,
   - przewody instalacji są uszkodzone,
   - izolacja przewodów elektrycznych jest uszkodzona lub przemoknięta,
   - przewody instalacji elektrycznej oraz osprzęt znajdują się na materiale palnym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie,
   - wykonywane są naprawy instalacji przez osoby nie posiadające wymaganych w tym zakresie uprawnień,
   - używania urządzeń i maszyn elektrycznych wykazujących usterki techniczne,
   - stosuje się nie oryginalne elementy czy osprzętu,
   - urządzenia elektryczne zasilane są za pomocą prowizorycznych połączeń,
   - nie usuwa się usterek instalacji stwierdzonych podczas badań i pomiarów,
   - brak okresowej i bieżącej konserwacji.
4. Wady i usterki instalacji odgromowej, szczególnie w przypadkach gdy:
   - brak ciągłości połączeń zwodów i przewodów instalacji odgromowej,
   - przewody i zwody instalacji występują w sąsiedztwie materiałów palnych,
   - nie usuwa się usterek instalacji stwierdzonych podczas badań i pomiarów,
   - brak okresowej i bieżącej konserwacji.

Przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru.

Możliwość rozprzestrzeniania się ewentualnego pożaru w budynku może wynikać z następujących okoliczności:

1. Nagromadzenia znacznych ilości materiałów łatwo zapalnych,
2. Drewniana konstrukcja budynku nie zabezpieczona środkami ogniochronnymi oraz palny wystrój w pomieszczeniach biurowych,
3. palna izolacja przewodów elektrycznych,
4. palne elementy instalacji technologicznych,
5. Nieporządek na stanowisku pracy oraz nieprawidłowy dozór obiektów,
6. Ewentualnego braku lub nieprawidłowego rozmieszczenia etatowych ilości podręcznego sprzętu,
7. Niesprawności podręcznego sprzętu gaśniczego lub nieumiejętność użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
8. Opóźnionego zaalarmowania Państwowej Straży Pożarnej, będącego następstwem:
   - ewentualnych utrudnień w dostępie do aparatu telefonicznego
   - prowadzenia nieudanej akcji gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego (przecenienia swoich możliwości) bez równoczesnego poinformowania Straży Pożarnej,
   - braku znajomości zasad alarmowania służb ratowniczych,

9. Opóźnionego podjęcia działań zmierzających do likwidacji źródła pożaru w zarodku, będącego efektem:
   - braku koordynacji działań lub nieprawidłowego zachowania się,
   - braku umiejętności obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
10. Opóźnienie przystąpienia do akcji jednostek Straży Pożarnej będącego następstwem:
   - nieprecyzyjnego określenia przez osobę zgłaszającą adresu obiektu w którym powstał pożar,
11. Utrudnionych warunków prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, będących następstwem:
   - braku efektywnej pomocy w prowadzeniu działań ratowniczych,
   - braku możliwości dojazdu do budynków stolarni,
   - niedostateczne zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.
12. Ponadto na szybkość rozprzestrzeniania się pożaru mogą mieć wpływ:
   - brak przestrzegania postanowień instrukcji, regulaminów i przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązujących w obiekcie,

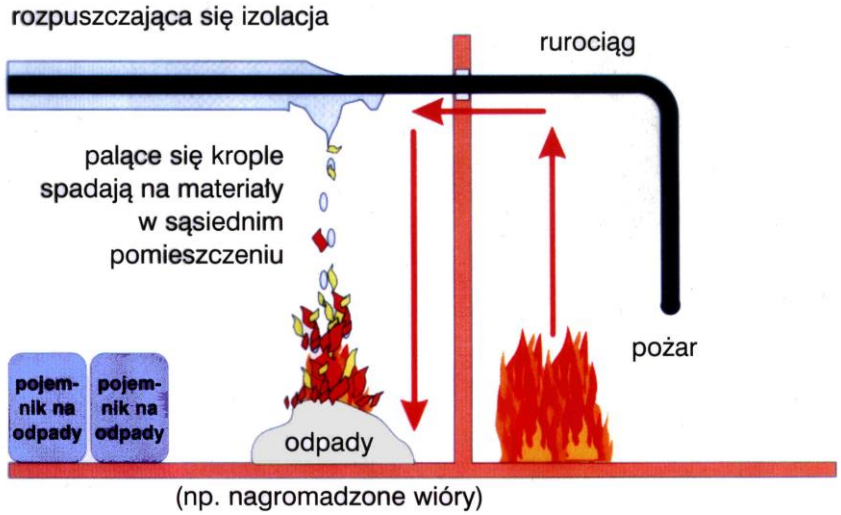

Obowiązujące zakazy i nakazy na terenie obiektu.

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych i postanowień zawartych w instrukcji.

Na terenie obiektu i na terenie przyległym do niego **zabronione** jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności:

- używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować pożar występujących materiałów palnych, **szczególną uwagę należy zwrócić na zakaz palenia tytoniu,**
- garażowania pojazdów silnikowych (wózki widłowe, itp.) w innym pomieszczeniu niż garaż, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa i nie odłączono od pojazdu akumulatora,
- rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu oraz wykonywanie tych czynności na dachu,
- przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewa c się do temp. Przekraczającej 100^0C,
  - linii kablowych o napięciu 1 kV, przewodów uziemiających oraz odprowadzających instalacji odgromowej,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,

- stosowanie na osłony punktów oświetleniowych materiałów palnych,
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
- ustawianie na drogach i wyjściach ewakuacyjnych, korytarzach, przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację (należy zwracać szczególną uwagę przy uzupełnianiu artykułów na regałach i pułkach z palet, które są ustawiane pomiędzy regałami zmniejszając szerokość przejścia i mogą utrudnić sprawną ewakuację, palety należy tak ustawiać, aby zapewnić przejście),
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do: podręcznego sprzętu gaśniczego, szafek hydrantowych, wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- zakaz wstępu do pomieszczeń rozdzielni prądu, oprócz osób posiadających uprawnienia w zakresie obsługi i konserwacji urządzeń elektrycznych średniego napięcia,
- ograniczania i blokowania dojazdu do obiektu dla Straży Pożarnej,

UWAGA:

Osoby zmykające pomieszczenia po zakończeniu spotkania/imprezy zobowiązane są:

- dokładnie sprawdzić czy nie został zaprószony ogień,
- wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne, które nie są przeznaczone do pracy w systemie ciągłym.

V.SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA.

5.1. Zadania dla pracowników/nadzorujących/użytkowników do czasu przybycia jednostki ratowniczo-gaśniczej straży pożarnej:

W przypadku powstania pożaru w budynku Sali lub oznak świadczących o możliwości powstania pożaru (zadymienie, zapach spalenizny, itp.), każda osoba obowiązana jest natychmiast i bez żadnej zwłoki:

a/ dokonać rozeznania i oceny stopnia występującego zagrożenia,

b/ zaalarmować wszystkie osoby znajdujące się w obiekcie i Sołtysa oraz Burmistrza,

c/ w przypadku poważnego zagrożenia, niezwłocznie zaalarmować jednostkę ratowniczo-gaśniczą PSP (zgodnie z instrukcja postępowania na wypadek pożaru),

d/ podjąć wspólnie z innymi osobami znajdującymi się na terenie obiektu, próbę opanowania pożaru w zarodku, podporządkowując się osobie kierującej akcją ratowniczą,

e/ z chwilą ogłoszenia alarmu pożarowego lub ogłoszenia akcji ewakuacyjnej, niezwłocznie opuścić pomieszczenie/a i udać się w kierunku najbliższego wyjścia ewakuacyjnego,

f/ poinformować osoby nieświadome zagrożenia o ogłoszonym alarmie, podczas ewakuacji zachowywać spokój i opanowanie, nie wzniecać paniki,

5.2. Zadania uczestników po przybyciu jednostki straży pożarnej

Po przybyciu na miejsce pożaru zaalarmowanej jednostki straży pożarnej do obowiązków uczestników należy:

a/**Sołtys/najemca/organizator imprezy** lub osoba upoważniona - kierująca akcją ratowniczą w chwili przybycia straży pożarnej, zobowiązani są udzielić dowódcy jednostki straży pożarnej szczegółowych informacji o:

-rodzaju występującego zagrożenia (pożar, inne niebezpieczeństwo) dla życia lub zdrowia osób,

-zakresie przeprowadzonej ewakuacji ludzi i mienia,

-kierunkach i możliwości rozwoju pożaru (zagrożenia), a także o innych istotnych elementach mających wpływ na przebieg akcji ratowniczej,

b/**Sołtys/najemca/organizator imprezy** lub osoba wyznaczona - zobowiązany jest do pozostawania do dyspozycji dowodzącego akcją strażaka, celem udzielania w trakcie akcji innych niezbędnych informacji i wyjaśnień, mogących przyczynić się do szybkiej, bezpiecznie i skutecznie prowadzonej akcji,

c/ wszystkie osoby winni ściśle stosować się do poleceń kierującego akcją,

d/obowiązkiem osób znajdujących się w obiekcie jest wykonywanie pomocniczych czynności podczas akcji ratowniczej na polecenie kierującego akcją dowódcy straży pożarnej - bez podejmowania działań na własną rękę, które mogłyby przyczynić się do rozwoju pożaru.

5.3. Pouczenie o doborze środka gaśniczego do gaszenia pożaru

W przypadku powstania pożaru w budynku o możliwości ograniczenia wielkości zagrożenia, jak również wysokości strat z nim związanych, decyduje między innymi:

-szybkie wykrycie pożaru,

-zlokalizowanie przyczyny i źródła ognia,

-ugaszenie pożaru we wstępnej fazie rozwoju (zarodku), przed jego rozprzestrzenieniem się na cały budynek,

W tym celu niezbędna jest umiejętność doboru właściwego rodzaju środka gaśniczego - do rodzaju powstałego pożaru (rodzaju palących się materiałów), jak również umiejętne wykorzystanie gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych będących na terenie Sali.

Dobór rodzaju gaśnic ze względu na zastosowany środek gaśniczy dokonany został z uwzględnieniem charakteru pomieszczeń, urządzeń i materiałów, które sprzęt ten ma zabezpieczać.

Poniżej kilka uwag o zasadach użycia właściwego środka gaśniczego:

1/ Do gaszenia urządzeń i instalacji elektroenergetycznych będących pod napięciem - nie wolno używać : hydronetek wodnych, gaśnic pianowych, hydrantów wewnętrznych - ze względu na możliwość porażenia prądem elektrycznym,

2/ W/w urządzenia ,instalacje i odbiorniki będące pod napięciem należy gasić przy użyciu agregatów bądź gaśnic śniegowych (CO_2) lub proszkowych,

3/ Pożary cieczy palnych i substancji stałych, topiących się wskutek ciepła (np. benzyna, oleje, tłuszcze, parafina, smoła itp.) - należy gasić przy użyciu gaśnic oraz agregatów proszkowych jak również śniegowych,

4/ Pożary palących gazów (metan, propan-butan, wodór ,itp.) - należy gasić przy użyciu gaśnic i agregatów proszkowych.

VI.SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

Do grupy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zalicza się prace prowadzone przy użyciu ognia otwartego bądź innych czynników energetycznych o wysokich parametrach temperaturowych i ciśnieniowych.

Pracami tymi są w szczególności: spawanie elektryczne i gazowe, cięcie gazowe metali, zgrzewanie, lutowanie, itp.

Prace naprawcze, konserwacyjne lub remonty związane z zastosowaniem spawania, cięcia metali, lutowania - wymagają odpowiedniego przygotowania.
Poniżej przedstawiono ogólne zalecenia w tym zakresie.

6.1. Wskazania w zakresie przygotowania budynków i pomieszczeń do wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

1/Budynek, pomieszczenia lub miejsca, w których prowadzone będą prace niebezpieczne pożarowo należy oczyścić z wszelkich materiałów palnych.
2/Palne przedmioty należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo, a palne elementy konstrukcyjne zabezpieczyć /np. przez osłonięcie kocem azbestowym, arkuszami blachy/ - przed działaniem rozprysków spawalniczych ,itp.
3/Wszelkie kable, przewody elektryczne ,gazowe oraz instalacyjne z izolacją palną, powinny być zabezpieczone przed rozpryskami i uszkodzeniami.
4/W miejscach prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo (a zwłaszcza spawania) należy przygotować między innymi:
-pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod,
-materiały izolacyjne i osłaniające niezbędne do zabezpieczenia toku prac spawalniczych,
-gaśnice.
5/Dojścia do stanowisk spawania powinny być wolne oraz tak wybrane, aby można było szybko ewakuować osoby z miejsca objętego pożarem.

6.2. Nadzór nad miejscem prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo

Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w budynku (pomieszczeniu) należy przeprowadzić dokładną kontrolę w rejonie tych prac i pomieszczeń sąsiednich, celem stwierdzenia :
1/czy nie pozostawiono tlących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku pracy, w jego otoczeniu lub pomieszczeniach przyległych,
2/czy nie występują oznaki tlenia się materiałów bądź inne wskazujące na możliwości zaistnienia pożaru,
3/czy został zdemontowany sprzęt spawalniczy , wyłączony ze źródeł zasilania i właściwie zabezpieczony.

6.3. Gaśnice i środki gaśnicze

1/Każde stanowisko na którym prowadzone będą prace niebezpieczne pożarowo, powinno być wyposażone w sprawne gaśnice, umożliwiające likwidację wszelkich źródeł pożaru w zarodku.
2/Rodzaj oraz ilość gaśnic do zabezpieczenia miejsc prowadzonych prac niebezpiecznych pożarowo, każdorazowo po dokonaniu oceny występujących zagrożeń, określi **Burmistrz lub osoba przez niego upoważniona**,
3/Przy doborze gaśnic należy uwzględnić charakterystyki pożarowe środków gaśniczych zawartych w gaśnicach, jak również materiałów , które będą gaszone.
4/Stanowisko prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w obiektach, w których występują urządzenia elektroenergetyczne pod napięciem należy wyposażyć dodatkowo w gaśnicę proszkową lub śniegową.

5/Do gaszenia pożaru karbidu i wytwornic acetylenowych używać wyłącznie gaśnic proszkowych, koców gaśniczych oraz suchego piasku.
6/W przypadku zapalenia się butli z gazem technicznym, należy stosować gaśnice proszkowe, gaśnice śniegowe, koce gaśnicze, albo silne prądy wody.

6.4. Obowiązki pracowników

1/Do obowiązków pracowników nadzorujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym, należy:
-znajomość przepisów przeciwpożarowych,
-nadzór nad przestrzeganiem przepisów i zasad P.POŻ., podczas prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
-sprawdzanie zabezpieczenia p.poż. stanowiska pracy,
-wstrzymanie pracy z chwilą stwierdzenia niebezpieczeństwa powstania pożaru,
-udział w kontroli stanowisk ,budynków (pomieszczeń), po zakończeniu pracy.
2/ Do obowiązków spawaczy należy:
-znajomość obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, obsługi gaśnic, zasad postępowania na wypadek zaistnienia pożaru,
-ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia p.poż. prac spawalniczych,
-sprawdzenie czy stanowisko pracy jest wyposażone w gaśnice,
-rozpoczęcie prac tylko po otrzymaniu zezwolenia przełożonego,
-przerwanie pracy w przypadku zaistnienia warunków umożliwiających powstanie pożaru,
-dokładne sprawdzenie stanowiska pracy po zakończeniu prac spawalniczych.

6.5. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru

W przypadku powstania pożaru należy:
1/zaalarmować dostępnymi środkami najbliższą jednostkę straży pożarnej oraz współpracowników,
2/zorganizować ewakuację zagrożonych osób,
3/przystąpić do likwidacji pożaru przy pomocy dostępnych urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
4/usunąć z miejsca pożaru butle z gazami technicznymi, przenośne wytwornice acetylenowe i sprzęt spawalniczy,
5/z chwilą przybycia straży pożarnej podporządkować się dowódcy akcji gaśniczej.

Wszystkie czynności wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo powinny być prowadzone zgodnie z dokumentacją i odnotowane w książce wg wzorów które stanowią załączniki.

PRZYKŁADY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

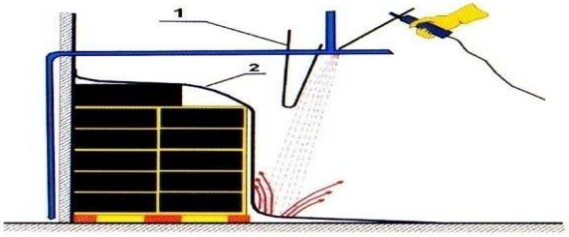	Materiały palne, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1 – ekran z materiału niepalnego (np. z blachy) 2 – koc gaśniczy
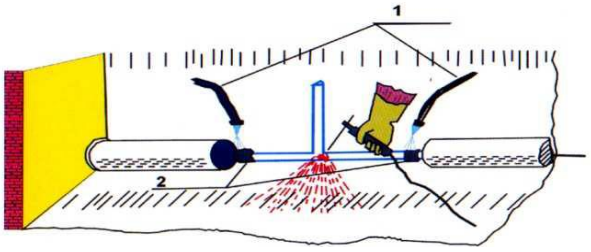	Z izolowanych rurociągów na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwo zapalna) chłodzić skutecznie, np. sposobem pokazanym na rysunku: 1 – przewód doprowadzający wodę 2 – zwoje sznura
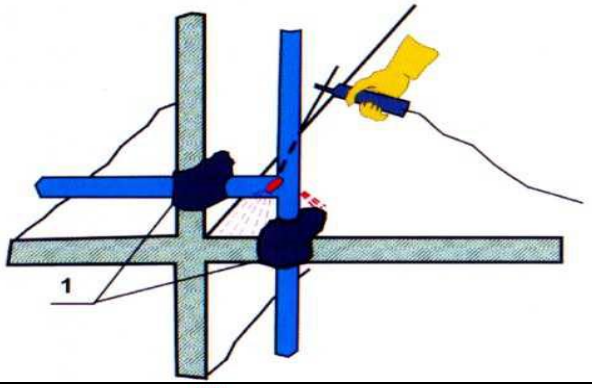	Wszelkie szczeliny i otwory prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału: 1 - materiał niepalny
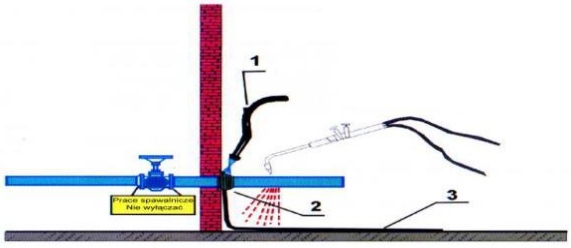	Spawane przegrody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich, należy skutecznie chłodzić: 1 – przewód doprowadzający wodę 2 – zwoje sznura 3 – koc

VII.SPOSOBY ORGANIZACJI EWAKUACJI.

Ewakuacja ma na celu wyniesienie lub wyprowadzenie poza strefę zagrożoną ludzi, zwierząt lub mienia.

Obowiązek zapewnienia osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia wynika bezpośrednio z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1372 z późn. zmianami).
Obowiązek ten wynika również z art. 5 ust 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 1994r. "Prawo Budowlane" (tj Dz U. z 2019 r. poz.1186 z późn. zmianami).
Zapewnienie bezpiecznej ewakuacji ludzi jest jednym z podstawowych elementów zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku.
Zagadnienie to jest szczególnie ważne w obiektach użyteczności publicznej, a zwłaszcza w budynkach, w których przebywają duże grupy ludzi.
Przez "odpowiednie warunki ewakuacji" rozumie się zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniających możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Właściwe warunki ewakuacji polegają przede wszystkim na :
- zapewnieniu środków oraz określeniu sposobów szybkiego i skutecznego alarmowania,
- zapewnieniu odpowiednich parametrów i warunków technicznych poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych,
- zapewnieniu odpowiedniej liczby, szerokości i kierunków wyjść ewakuacyjnych,
- zapewnieniu w przypadkach określonych w przepisach - oświetlenia bezpieczeństwa, ewakuacyjnego, kierunkowego i przeszkodowego,
- wyposażenia w uzasadnionych przypadkach obiektów w urządzenia ratownicze,
- oznakowaniu dróg i wyjść ewakuacyjnych fotoluminescencyjnymi znakami bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej.
- organizacyjnym przygotowaniu do prowadzenia akcji ewakuacyjnej poprzez określenie zasad prowadzenia ewakuacji oraz zadań personelu w tym zakresie.

Wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z Sali wiejskiej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności (użytkowników), jako miejsca oczekiwania na wejście do tej Sali.

7.1.ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI.

Odpowiednie warunki ewakuacji polegają w szczególności na:
- ✓ zapewnieniu odpowiedniej ilości i szerokości wyjść,
- ✓ zapewnieniu dopuszczalnej długości dróg ewakuacyjnych,
- ✓ zapewnieniu odpowiedniej bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleń dróg ewakuacyjnych,
- ✓ zabezpieczeniu dróg ewakuacyjnych przed zadymieniem.

Warunki ewakuacji

Bezpieczna ewakuacja ludzi z obiektu Sali możliwa jest przy zachowaniu odpowiednich warunków techniczno-budowlanych dla dróg ewakuacyjnych i elementów wystroju wnętrz oraz ustaleniu przedsięwzięć organizacyjnych.

1. W zakresie przedsięwzięć organizacyjnych, Burmistrz/Sołtys/ najemca/ organizator imprezy powinni:

1. ustalić różne warianty opuszczenia obiektu, zależne od możliwości powstania pożaru w poszczególnych jego częściach, uwzględniając kolejność opuszczania pomieszczeń, wyznaczyć osoby odpowiedzialne za przestrzeganie ustalonych scenariuszy postępowania,
2. ustalić miejsce koncentracji osób ewakuowanych poza budynkiem Sali z uwzględnieniem niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wyznaczyć osoby odpowiedzialne za zapewnienie opieki nad tymi osobami (odsyłanie ich do miejsca zamieszkania, w razie potrzeby zapewnić opiekę zdrowotną).
3. wyznaczyć osoby odpowiedzialnych za:
   - Otwarcie wszystkich wyjść ewakuacyjnych,
   - Sprawdzenie czy wszystkie osoby opuściły ewakuowany rejon,
   - Informowanie jednostek interwencyjnych (np. straży pożarnej, pogotowia ratunkowego, energetycznego czy gazowego) o lokalizacji wyłączników energii, zaworów gazowych, pomieszczeń w których mogą znajdować się uwięzieni ludzie lub materiały niebezpieczne pożarowo,
4. określić rodzaj mienia podlegający ewakuacji (urządzenia, dokumentacja itp.) i miejsce jego składowania.

W pomieszczeniach budynku zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności :

- ✓ składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji;
- ✓ zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
- ✓ uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do urządzeń przeciwpożarowych, wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz głównych wyłączników prądu, podręcznego sprzętu gaśniczego.

Z pomieszczeń piwnicznych przeznaczonych na sale lekcyjne należy wykonać otwieraną kratę oraz przystosować przynajmniej jedno okno do celów ewakuacji i.

2. Organizacja ewakuacji.

Ewakuacja ludzi

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia ze wszystkich obiektów **decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje Burmistrz/ Sołtys/najemca/ organizator imprezy lub osoba wyznaczona biorąca udział w imprezie/spotkaniu.**

Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi uwzględniać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu, a także musi określać drogi i kierunki oraz przewidywać możliwość zakwaterowania osób ewakuowanych.

- Akcję ewakuacyjną prowadzi się poziomymi i pionowymi drogami komunikacji ogólnej (korytarze, wyjścia) oznakowanymi fotoluminescencyjnymi znakami ewakuacji.
- Ewakuacje prowadzi się jednocześnie z akcją gaśniczą przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego. Jeżeli prowadzenie równoległe tych działań nie jest możliwe zasadnicze siły i środki powinny być skierowane na ewakuacje ludzi.
- Na wypadek powstania pożaru w którymkolwiek pomieszczeniu osoby znajdujące się w nim niezwłocznie opuszczają to pomieszczenie i wychodzą na zewnątrz budynku, zasady te obowiązują także te osoby, które znajdują się w rejonie zagrożonym pożarem. W rejonie pożaru mogą przebywać tylko te osoby , które uczestniczą w akcji ratowniczo-gaśniczej.
- Ewakuując ludzi należy spokojnym ale zdecydowanym i rzeczowym działaniem zapobiegać panice, organizować opuszczanie budynku w pierwszej kolejności

przez znajdujące się tam dzieci oraz osoby starsze nie biorących udziału w akcji ratowniczo-gaśniczej, a w szczególności:
- spokojnym głosem informować i wskazywać kierunki dróg ewakuacyjnych,
- wzywać do zachowania spokoju,
- roztoczyć opiekę nad przebywającymi tam dziećmi i ewentualnymi innymi osobami poszkodowanymi w czasie pożaru,
- sprawdzić czy wszystkie osoby opuściły pomieszczenia budynku.

- W przypadku zarządzenia ewakuacji głosem lub dzwonkiem obowiązują następujące zasady:
  - natychmiastowe przerwanie pracy,
  - zamykanie okien i drzwi pomiędzy pomieszczeniami oraz szaf i biurek,
  - wyłączenie z sieci wszystkich odbiorników prądu (czajniki, telewizory, radia, komputery itp.)
  - zabrać ze sobą wszystkie rzeczy osobiste,
  - opuścić pomieszczenie, pozamykać drzwi (klucz pozostawić w drzwiach),
  - udać się do wyjścia ewakuacyjnego wg oznakowania znakami ewakuacyjnymi lub innym zarządzonym przez Sołtysa kierunku,
- Należy stosować zasadę szybkiego poszukiwania i ewakuowania ludzi z pomieszczeń, szczególnie zadymionych i dlatego przede wszystkim akcja gaśnicza powinna być skoncentrowana choć na chwilowym zmniejszeniu natężenia pożaru w miejscach największego zagrożenia i w pobliżu drzwi i okiem przez które ewakuowani są ludzie.
- Osoby, które po wyjściu na drogi ewakuacyjne zauważą ich tarasowanie, co utrudniać może ewakuację, powinny sprzęt ten wynieść lub odsunąć na bok aby zapewnić płynność ewakuacji. W przypadku zadymienia dróg ewakuacyjnych korzystając ze świateł ewakuacyjnych lub bezpieczeństwa i znaków ewakuacyjnych, w pozycji pochylonej – przemieszczamy się do wyjść ewakuacyjnych w nie zadymioną część budynku lub na zewnątrz budynku.
- W trakcie ewakuacji należy przestrzegać następujących zasad:
  - po korytarzach i klatkach schodowych poruszać się zdecydowanie w ustalonym kierunku, nie biegać i nie wyprzedzać, w przypadkach kłopotliwych (zadymienia) poruszać się przy ścianach pochylając się, gdyż najbliżej podłogi powietrze jest stosunkowo najczystsze co ułatwia oddychanie,
  - nie należy zatrzymywać się (bez potrzeby), ani przemieszczać się w kierunku przeciwnym do ewakuacji,
  - osoby, które nie mogą poruszać się o własnych siłach powinny być wynoszone (np. na noszach, rękach czy krześle przez dwie osoby) i pozostawione pod opieką w bezpiecznym miejscu,
  - osoby, które dotarły do ustalonego miejsca ewakuacji zbierają się tam w celu:
    - zapewnienia prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej przez straże pożarne,
    - sprawdzenie czy wszystkie osoby zostały ewakuowane (złożenie meldunku dla osoby kierującej akcją ewakuacyjną o stanie osobowym oraz ewentualnych brakach osób będących w obiekcie,
    - uzyskanie ewentualnej pomocy medycznej,
    - uzyskanie zgody kierującego akcją na ewentualne przemieszczanie się do wyznaczonego miejsca ewakuacji lub do miejsc zamieszkania.

- W trakcie prowadzonej ewakuacji wszystkie osoby opuszczające budynek lub udzielający pomocy w ewakuacji – są obowiązane podporządkować się **KAR** (kierownik akcji ratowniczej – strażak) oraz zachowania spokoju, w celu umożliwienia sprawnego przeprowadzenia ewakuacji.

Ewakuacja mienia.

Ewakuacja mienia nie może się odbywać kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania życia i zdrowia ludzi.

- Ewakuację mienia przeprowadza się jeżeli:
  -jest ono bezpośrednio zagrożone np. pożarem, zalaniem wodą itp. i nie można go zabezpieczyć w inny sposób,
  -utrudnia ono dostęp do źródła pożaru lub ułatwia jego rozprzestrzenianie się.
- Mienie ruchome należy ewakuować – jeżeli jest to możliwe i nie naraża życia i zdrowia osób to wykonujących lub ratownika – w pierwszej kolejności z pomieszczeń objętych pożarem i najbardziej nim zagrożonych.
- Ewakuowane przedmioty powinny być usuwane w miejsca bezpieczne w takie miejsce aby nie utrudniały prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych. Mienie powinno być zabezpieczone przed zniszczeniem lub kradzieżą.
- Ewakuację mienia rozpoczyna się od wynoszenia rzeczy i urządzeń o zasadniczym znaczeniu dla funkcjonowania **Sali** (meble, wyposażenie, naczynia, sprzęt nagłaśniający i jeżeli znajduje się butla z gazem propan-butan itp.,). Kolejność ewakuacji w konkretnej sytuacji ustala Sołtys wspólnie z kierującym działaniem ratowniczym.

Alarm o niebezpieczeństwie należy ogłosić w sposób spokojny ale stanowczy głosem kilkakrotnie – **„Uwaga pożar" lub w inny ustalony sposób**, wskazując jednocześnie kierunek ewakuacji. Należy uważać, aby swoim zachowaniem nie wzbudzić niepotrzebnej paniki. Osoby pracujące w obiekcie winne podczas ewakuacji wskazywać kierunek użytkownikom oraz sprawdzać pomieszczenia, w których mogą się ewentualnie znajdować ludzie.

Akcją ewakuacyjną winien kierować Burmistrz **Sołtys/ najemca/ organizator imprezy lub osoba wyznaczona znajdująca się na Sali**, która zna rozkład pomieszczeń i jest w stanie sprawnie pokierować ewakuacją ludzi z zagrożonego obszaru lub całego obiektu. Aby ułatwić osobom postronnym szybkie opuszczenie budynku należy pamiętać o należytym oznakowaniu dróg ewakuacyjnych (mogą znajdować się w budynku osoby przybyłe tu po raz pierwszy) oraz respektowaniu tych oznaczeń **(drzwi, które oznaczono jako „wyjście ewakuacyjne" muszą być otwarte i drożne !).**

Kierujący ewakuacją wskazuje kierunek, w którym muszą udać się wszyscy obecni w obiekcie. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z części obiektu, która jest dotknięta pożarem lub zagrożeniem. Jeżeli jest to możliwe podjąć próbę gaszenia pożaru przy jednoczesnym odcięciu mediów do zagrożonych pomieszczeń.
Po przybyciu jednostek PSP kierujący akcją Sołtys lub wyznaczona osoba przekazuje relację z przebiegu dotychczasowych wydarzeń oraz prawdopodobne miejsca pobytu osób w budynku.

W celu zapewnienia szybkiej i skutecznej ewakuacji osób oraz mienia, a w szczególności w przypadku konieczności ewakuowania najmłodszych klas należy dokonać oceny warunków ewakuacji w najbardziej ekstremalnych warunkach (pora wieczorna lub ranna wymagająca sztucznego oświetlenia ewakuacyjnego budynku, maksymalna ilość osób przebywających w Sali itp.).
Dokonując oceny należy przewidzieć rozwiązania eliminujące wystąpienie paniki wśród ewakuowanych grup. **Za przeprowadzenie ewakuacji odpowiedzialność ponosi najemca, organizator imprezy znajdujący się na Sali.**

Ewakuacja i zjawisko paniki.

Szczególnego zaznaczenia nabiera potrzeba zapobieżenia skutkom paniki, której możliwość istnieje zawsze, nie tylko przypadku powstania pożaru, wybuchu lub

katastrofy, czy innego wypadku, ale i w przypadku nawet niewielkiego zadymienia. Ludzie wchodzący w skład grupy ogarniętej paniką całkowicie tracą swoje indywidualne cechy osobowości i stają się elementem groźnego, niszczącego tworu, który nie kieruje się żadnymi przesłankami logicznego myślenia i rzeczywistej oceny sytuacji. Grupa ogarnięta paniką może sparaliżować i uniemożliwiać prowadzenie akcji ratowniczej i zorganizowanego działania. Może w ślepym instynkcie szukania ratunku spotęgować zagrożenie własne, ratowników i przyczynić się do zaistnienia innych groźnych wypadków. Przeciwdziałanie panice jest niezmiernie trudne. Dokonać tego mogą ludzie o dużej indywidualności i autorytecie wśród ogarniętych paniką.

Przykładami środków przeciwdziałania panice są:

- osobisty przykład,
- zdecydowany nakaz,
- wykazanie nierealności niebezpieczeństwa,
- przeciwstawienie groźby większego niebezpieczeństwa,
- zagrożenia siłą,
- użycie siły,
- unieszkodliwienie przywódcy paniki, itd.

Rozładowanie tłumu ogarniętego paniką, prącego naprzód, jest bardziej możliwe do wykonania dla osób znajdujących się z tyłu, niż na jego czele. W czasie akcji ratowniczej najczęściej występują małe formy paniki, której ulegają grupy lub pojedyncze osoby znajdujące się w rzeczywistym lub urojonym niebezpieczeństwie, zatracając poczucie rzeczywistości i podejmując nieprzemyślane, bezcelowe i niebezpieczne działanie np. wyskakiwanie z okien czy chowanie się w trudno dostępnych miejscach. Przybycie ratownika z zewnątrz powoduje przekonanie, że jednak zagrożenie nie jest tak bardzo niebezpieczne i istnieją drogi ratunku, gdyż w przeciwnym razie nikt by tu z zewnątrz nie dotarł.

Prowadzenie ewakuacji indywidualnej

Ewakuację indywidualną przeprowadza się wówczas gdy zagrożenie (pożar) występuje w niewielkiej części budynku i nie istnieje groźba jego rozprzestrzeniania się na cały obiekt (np. pożar został zlokalizowany).

Ewakuacja indywidualna mieć może miejsce również wówczas gdy w obiekcie przebywa niewielka ilość osób.

Kolejność działań powinna być następująca:

1/ Po zauważeniu objawów pożaru (dym, płomień, zapach spalenizny) należy określić miejsce pożaru, jego rozmiar oraz ocenić możliwość jego rozprzestrzeniania się.

2/ W przypadku stwierdzenia niewielkiego zagrożenia poinformować obecny w obiekcie personel celem ewakuacji tylko zagrożonej grupy osób w bezpieczne miejsce budynku oraz podjąć działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru przy pomocy dostępnych urządzeń przeciwpożarowych lub gaśnic..

3/ W przypadku stwierdzenia konieczności przeprowadzenia ewakuacji całego budynku, postępować jak podczas ewakuacji zorganizowanej.

4/ Po przybyciu jednostki straży pożarnej, przekazać informację o miejscu pożaru, sposobie przeprowadzonej ewakuacji oraz istotnych elementach mających wpływ na akcję ratowniczą - dowódcy jednostki straży pożarnej.

Sposoby ewakuacji ludzi:

Przenoszenie przez dwie osoby przy użyciu noszy ratunkowych.

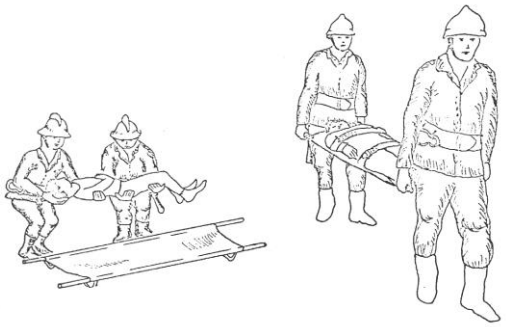

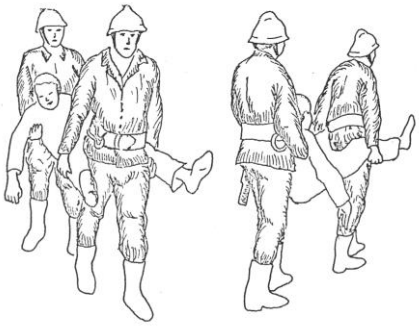

Przenoszenie przez dwie osoby chwytem „kończynowym”.

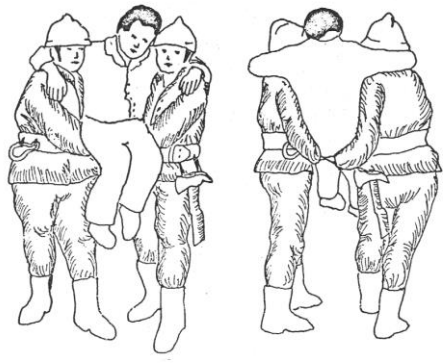

Przenoszenie przez dwie osoby metodą „stołeczka ręcznego”.

Wyprowadzanie przez jedną osobę.

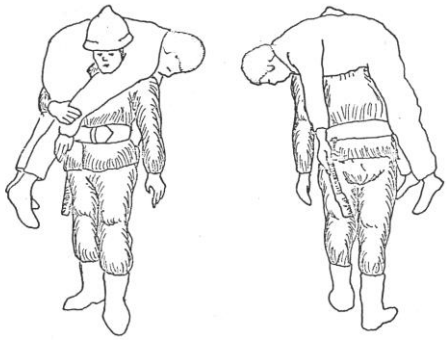

Przenoszenie przez jedną osobę chwytem „strażackim”.

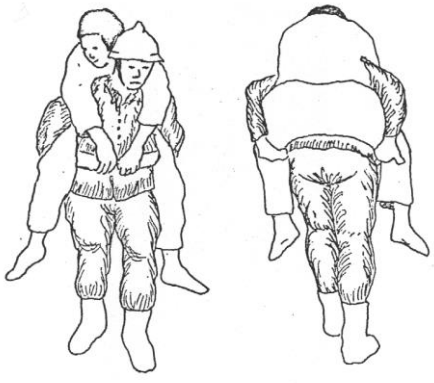

Przenoszenie przez jedną osobę chwytem „na barana”.

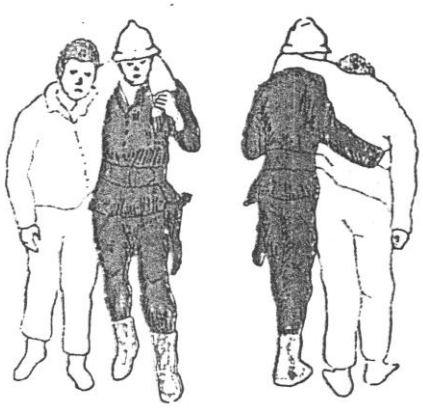

Wyprowadzanie przez jedną osobę.

3. Ewakuacja osób stawiających opór fizyczny.
Podczas codziennego użytkowania obiektu wynoszenie poszkodowanego stawiającego czynny opór fizyczny nie ma miejsca. Jednak w przypadku powstania pożaru, wybuch lub innego miejscowego zagrożenia nie można wykluczyć takiej możliwości. Najczęściej spowodowane jest to szokiem wywołanym np. bólem wynikłym z oparzenia, uderzenia, złamania lub innego rodzaju uszkodzenia ciała itp. Podczas obezwładniania i chwytania poszkodowanego stawiającego opór, należy pamiętać o zachowaniu szczególnej ostrożności osobistej, ponieważ poszkodowany często podczas obezwładniania chwyta ratownika za ręce, włosy, gardło, itp. Obezwładnianie poszkodowanego należy dokonywać zdecydowanie, szybko i zręcznie, chwyty powinny być natychmiastowe, skuteczne bez zbędnego szamotania się, bójek bez podnoszenia głosu.

7.2. Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie

W warunkach zagrożenia pożarowego ruch osób na skutek działania czynników natury psychologicznej i emocjonalnej staje się bardzo intensywny.
Z tego powodu bardzo ważnym zagadnieniem jest kwestia organizacji alarmowania o zaistniałym pożarze lub zagrożeniu osób uczestniczących w imprezie lub spotkaniu na Sali. Wybór środka i metody ogłaszania alarmu zależy od rozwiązań i możliwości technicznych istniejących w budynku oraz decyzji kierującego ewakuacją w zaistniałej sytuacji.

Alarmowanie o zagrożeniu należy podzielić na wewnętrzne i zewnętrzne:

ALARMOWANIE WEWNĘTRZNE

Zapewnienie alarmu wewnętrznego dotyczy:
- **środków alarmu pożarowego w budynku,**
- **sił i środków przewidzianych do nagłej ewakuacji.**

Środki alarmu wewnętrznego w budynku powinny być zapewnione przez wyznaczone osoby – gońców spośród osób organizujących imprezę, spotkanie.
Sposób alarmowania powinien zapewnić słyszalność we wszystkich pomieszczeniach budynku, w których mogą przebywać ludzie.

Pamiętać należy o tym, że ogłoszenie alarmu musi być zawsze wykonane w sposób nie powodujący paniki. Decyzję o wszczęciu alarmu każdorazowo podjąć powinien Sołtys, bądź osoba przez niego upoważniona (najemca).

ALARMOWANIE ZEWNĘTRZNE

Alarmowanie zewnętrzne dotyczy powiadamiania najbliższej jednostki straży pożarnej, pogotowia ratunkowego, Policji bądź innych instytucji (podmiotów) niezbędnych do podjęcia działań w związku z zaistniałym zagrożeniem.

Na Sali alarmowanie zewnętrzne realizowane jest przy pomocy telefonu.

TELEFONY ALARMOWE :

STRAŻ POŻARNA	**- 998, 112 lub 95 763 9650**
POGOTOWIE RATUNKOWE	**- 999 lub 112**
POLICJA	**- 997, 112 lub 95 763 0811**

Przy telefonicznym alarmowaniu straży pożarnej należy po zgłoszeniu się dyżurnego stanowiska kierowania straży pożarnej należy przekazać następujące dane :

- gdzie się pali (nazwa obiektu, adres),
- co się pali,
- czy istnieje dojazd do miejsca pożaru,
- co jest bezpośrednio zagrożone pożarem,
- czy w pobliżu jest woda do gaszenia pożaru (hydrant, naturalny zbiornik wodny),
- swoje nazwisko i numer telefonu, z którego nadano zgłoszenie.

Po nadaniu zgłoszenia słuchawkę należy odłożyć dopiero wówczas, gdy dyżurny straży pożarnej poleci się rozłączyć.

Przy każdym aparacie sieci telefonicznej zewnętrznej (końcowym) musi znajdować się w widocznym miejscu wywieszka (informacja) trwale umocowana - zawierająca numery telefonów alarmowych Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego, Policji itp. oraz zwięzła instrukcja zasad alarmowania.

Miejsce usytuowania telefonów alarmowych powinno być oznakowane pożarniczymi znakami informacyjnymi.

Wszyscy pracownicy powinni być przeszkoleni w zakresie zasad alarmowania wewnętrznego i zewnętrznego obowiązującego na terenie obiektu Sali.

VIII.SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI ORAZ PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.

Zgodnie z § 3 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz.U z 2019 r., poz. 1372 ze zm.) każda osoba fizyczna i prawna obowiązana jest zabezpieczyć użytkowany obiekt przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem i ust. 2 w/w osoby ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych.

Aby możliwe było skuteczne wypełnienie tego obowiązku pracownik powinien znać charakter i rodzaj występujących zagrożeń, zasady przeciwdziałania im oraz sposób postępowania w stanach zagrożenia. Nie bez znaczenia jest także odpowiednia motywacja, związana z poczuciem odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje, współpracowników, klientów oraz całego obiektu, a w tym własnego miejsca pracy.

Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi odbywa się podczas organizowanych i prowadzonych szkoleń.

Obowiązek szkolenia przeciwpożarowego i ratowniczego dotyczy każdego pracownika i stałego użytkownika budynku, bez względu na sprawowaną funkcję i stanowisko służbowe, a wynika bezpośrednio z ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Odpowiedzialnym za organizowanie wstępnych i okresowych szkoleń p-poż jest Wydział Kadr/Organizacyjny Gminy Drezdenko w porozumieniu ze Inspektorem ochrony przeciwpożarowej lub BHP.

1. Cele szkolenia przeciwpożarowego i ratowniczego:

- profilaktyka przeciwpożarowa – działanie i stosowanie środków przez pracowników zapobiegających powstawaniu zagrożeń,
- stosowanie podstawowych procedur ratownictwa osób, na których zapaliła się odzież i które odniosły obrażenia wskutek pożaru oraz zatrucia się dymami i gazami pożarowymi,
- profilaktyka ewakuacyjna - zachowanie warunków i natychmiastowe usuwanie wszelkich naruszeń mogących utrudnić lub uniemożliwić sprawną ewakuację,
- umiejętność gaszenia pożaru w zarodku i uniemożliwianie jego rozprzestrzeniania się,
- umiejętność współdziałania w akcji ratowniczej i gaśniczej z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej.

2. Organizacja szkolenia przeciwpożarowego dotyczy:

- ustalenia grup szkoleniowych w zakresie zależnym od liczby osób spełniających rożne funkcje,
- ustalenie programów wykładów i zajęć praktycznych dla danej grupy szkoleniowej,
- zapewnienie wykładowców mogących przeprowadzić szkolenie,
- zapewnienie miejsca przeprowadzenia szkolenia,
- zapewnienie pomocy szkoleniowych.

3. Zakres szkolenia przeciwpożarowego:

- wstępne szkolenie informacyjne nowych pracowników w wymiarze 0,5 - 1 godz. obejmujące:

- zapoznanie z podstawami użycia gaśnic, hydrantów wewnętrznych oraz o sposobach ewakuacji ludzi i mienia w przypadku powstania pożaru,
- zaznajomienie z zagrożeniami pożarowymi występującymi w budynku,
- zapoznanie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami przeciwpożarowymi,
- zapoznanie z ogólnymi warunkami bezpieczeństwa pożarowego.

- okresowe szkolenie instruktażowe organizowane, co najmniej raz na dwa lata:

- charakterystyka zagrożenia pożarowego obiektu – 0,5 godz.
- przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów, wymagania przeciwpożarowe mające na celu ograniczenie zagrożenia pożarowego – od 0,5 do 1 godz.,
- obowiązki w zakresie zapobiegania pożarom, środki gaśnicze, gaśnice podręczne i urządzenia przeciwpożarowe – 0,5 godz.
- zasady praktycznego użycia gaśnic i hydrantów wewnętrznych – 0,5÷1 godz.
- zadania i obowiązki pracowników oraz stałych użytkowników budynku w przypadku powstania pożaru. Sposoby ewakuacji ludzi i mienia, drogi ewakuacyjne oraz zasady zachowania się podczas pożaru - 1 godz.

Łącznie 3-4 godziny

Programy szkolenia przeciwpożarowego mogą być włączone w pełnym wymiarze godzin do innych form szkolenia i doskonalenia zawodowego, np. bhp. Podane wyżej ramy czasowe prowadzonych szkoleń nie wynikają wprost z obowiązujących przepisów i są jedynie schematem orientacyjnym, tak więc mogą być modyfikowane przez prowadzącego szkolenie w zależności od potrzeb i jego uznania.
Istotnym elementem jest kwestia powierzania wykonywania czynności szkoleniowych osobom uprawnionym do tego rodzaju działań, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.
Uprawnionymi osobami do przeprowadzania czynności szkoleniowych w zakresie ochrony przeciwpożarowej są:

- oficerowie i aspiranci Państwowej Straży Pożarnej,
- inne osoby, które ukończyły kurs dla specjalistów lub inspektorów ochrony przeciwpożarowej zorganizowany przez ośrodek szkolenia lub szkołę Państwowej Straży Pożarnej i legitymują się zaświadczeniem o ukończeniu takiego kursu.

***Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1372 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10.11.2015 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej Dz. U. z 2015 poz. 1962*.**

4. Sposoby zaznajamiania pracowników oraz stałych użytkowników budynku z treścią niniejszej instrukcji.

Wymaga się aby każdy z pracowników oraz pozostałych stałych użytkowników budynku był co najmniej raz zapoznany z postanowieniami zawartymi w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.
Podlegają oni również ponownemu zapoznaniu się z treścią instrukcji (lub jej właściwym fragmentem), w przypadku dokonania w niej jakichkolwiek zmian spowodowanych zmianami sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

5. Szkolenie osób nie będących pracownikami lub stałymi użytkownikami budynku.

Obowiązkiem Inspektora jak wyżej jest zapoznanie z przepisami przeciwpożarowymi lub też postanowieniami niniejszej instrukcji pracowników przedsiębiorstw (firm) wykonujących jakiekolwiek prace w obrębie budynku lub w jego pobliżu - np. przez dostarczenie do wglądu wyciągu z instrukcji oraz uzyskanie oświadczenia, poprzez dokonanie wpisu do listy osób zapoznanych z instrukcją.
„Listę osób zapoznanych z postanowieniami Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, będącą integralną częścią tej instrukcji, stanowi załącznik.
Wyjaśnienia z Komendy Głównej PSP: Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz.

719), szczegółowe warunki ochrony przeciwpożarowej dla obiektów zakładów pracy powinny zostać określone w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. Tym samym przedmiotowa instrukcja stanowi główny punkt odniesienia w kontekście zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

Częstotliwość szkoleń lub też innych form zapoznawania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi powinny zapewnić zaznajomienie się pracownika z przedmiotowymi przepisami przed podjęciem przez niego pracy oraz być powtarzane okresowo, z częstotliwością przyjętą w ramach funkcjonującego w danej instytucji systemu zarządzania bezpieczeństwem (instrukcja bezpieczeństwa pożarowego), zapewniająca ciągłość utrzymania odpowiedniego poziomu przygotowania personelu w zakresie zapobiegania zagrożeniom oraz właściwego zachowywania się na wypadek ich wystąpienia.

Punktem odniesienia w tym zakresie mogą być również wymagania dotyczące szkoleń, określone w przepisach bhp.

IX.ZADANIA I OBOWIĄZKI PRZCOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

1. Zarządca Sali (upoważniony przez właściciela - Burmistrza).

- ✓ znać i przestrzegać przepisy przeciwpożarowe;
- ✓ nadzorować przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych przez osoby korzystające z sali oraz wyciąganie konsekwencji w stosunku do osób winnych nie przestrzegania tych przepisów;
- ✓ uwzględniać w ramach merytorycznej działalności zagadnienia zabezpieczenia przeciwpożarowego;
- ✓ zapewniać bezpieczeństwo osobom przebywającym w obiekcie przez stworzenie odpowiednich warunków ewakuacji;
- ✓ wprowadzać do planów UM stosowne środki finansowe, dla utrzymania należytego poziomu ochrony przeciwpożarowej oraz czuwać nad ich właściwym i terminowym wykonywaniem;
- ✓ przestrzegać przeciwpożarowe wymagania budowlane i instalacyjne;
- ✓ dbać o powierzony sprzęt i urządzenia pożarnicze, sprzęt ratowniczy i ochronny, środki gaśnicze oraz wywieszone znaki i instrukcje;
- ✓ realizować wnioski i zalecenia pokontrolne w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- ✓ zaznajamiać osoby korzystające z sali z zasadami przeciwpożarowymi obowiązującymi w Sali;
- ✓ przygotować obiekt do działań ratowniczych na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- ✓ systematycznie kontrolować pomieszczenia po imprezach, stwierdzone zagrożenia natychmiast usuwać lub zgłaszać w UM,
- ✓ informować osoby korzystające z Sali aby po zakończeniu imprezy wyłączać urządzenia elektryczne (nie przystosowane do pracy ciągłej), czy wygaszone jest oświetlenie, czy zabezpieczono piece ogrzewające pomieszczenia, używanie przenośnych butli gazowych i urządzeń grzewczych czy kuchenek gazowych bez zezwolenia zarządzającego a także pozostawienie takich urządzeń w stanie nie powodujących zagrożenia pożarowego oraz czy zakręcone są zawory butli gazowych i wody (jeżeli jest taka instalacja);
- ✓ w razie zagrożenia pożarowego organizator wyprowadza wszystkie osoby znajdujące się w obiekcie przed budynek zgodnie z ustalonymi zasadami oraz alarmuje Straż Pożarną, Sołtysa i Burmistrza Drezdenka,
- ✓ znajomość i realizacja zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej przewidzianych dla zarządzającego Salą.

2. Zadania i obowiązki wszystkich korzystających z Sali.

Wszyscy organizatorzy imprez ponoszą odpowiedzialność za realizację postanowień niniejszej instrukcji i przepisów przeciwpożarowych zawartych w wyciągu (instrukcji przeciwpożarowej ogólnej) wywyższonej na ścianie w Sali oraz punkcie dot. ochrony przeciwpożarowej zawartym w Umowie najmu. W szczególności odpowiadają oni osobiście za zawinione straty z tytułu braku nadzoru lub nieprzestrzegania przepisów przeciwpożarowych, obowiązujących na terenie Sali wiejskiej.

Wskazania przeciwpożarowe dla użytkowników obiektów

1/Na terenie Sali niedozwolone jest wykonywanie czynności mogących spowodować pożar oraz zaniedbywanie środków ostrożności zapobiegających powstaniu pożaru, a w szczególności:

a)rzucanie nie dogaszonych i papierosów do koszy z papierem i na odpadki, na podłogi i w kąty, pozostawiania niedopałków na stołach, szafach itp.,

b)palenia tytoniu w miejscach, w których jest ono zabronione,

c)przechowywania i używania materiałów i płynów łatwo zapalnych i wybuchowych w budynku np.: benzyny, nafty itp.,

d)korzystania z uszkodzonych urządzeń elektrycznych (oświetleniowych), samowolne naprawianie bezpieczników, przerabianie instalacji i urządzeń, stosowanie dodatkowych punktów czerpania energii elektrycznej oraz dekorowania i składowania w bezpośredniej odległości od punktów świetlnych materiałów palnych,

2/Przy każdorazowym opuszczeniu pomieszczenia (budynku) należy:

a)sprawdzić czy nie pozostawiono tlących się niedopałków papierosów lub czy nie zachodzi możliwość powstania pożaru z innych przyczyn,

b)wyłączyć wszelkie urządzenia (elektryczne, gazowe).

3/Osoby przebywające w obiekcie powinny wiedzieć, gdzie znajdują się najbliższe urządzenia przeciwpożarowe (gaśnice, hydranty) i znać sposób ich użycia. Ponadto powinny znać najkrótszą drogę i wyjścia ewakuacyjne z budynku.

4/W przypadku zauważenia oznak powstania pożaru takich jak: dym, iskrzenie, zapach spalenizny natychmiast powiadomić przełożonego,

5/W przypadku powstania pożaru każda osoba, która go zauważy, obowiązana jest:

a)wszcząć alarm informując o miejscu pożaru, podczas alarmu nie należy jednak wywoływać paniki,

b)natychmiast zaalarmować osoby znajdujące się w strefie zagrożenia, oraz **STRAŻ POŻARNĄ - tel. 998, 112 lub 95 763 9650.**

c)podporządkować się zarządzeniom wydanym w toku akcji ratunkowej przez pracowników obiektu oraz Straż Pożarną.

6/ W czasie tłumienia pożaru w zarodku należy:

a)nie otwierać okien i drzwi w pomieszczeniach, w których się pali, względnie zamykać je - jeśli są otwarte,

b)nie używać wody ani gaśnic do gaszenia pożaru urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem, gdyż grozi to porażenie prądem.

7/Każda osoba przebywająca na terenie Sali, zobowiązana jest do przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i współdziałania w akcji zapobiegania pożarom.

Podstawy prawne odpowiedzialności karnej za zaniedbania obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej przedstawia XI rozdział.

X.OZNAKOWANIE OBIEKTU ZNAKAMI EWAKUACYJNYMI I OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

1)Drogi i wyjścia ewakuacyjne należy oznakować fotoluminescencyjnymi znakami ewakuacji zgodnie z PN 92/N-01256/02 lub PN-EN ISO 7010:2012, sprzęt i środki przeciwpożarowe oznakować fotoluminescencyjnymi znakami ochrony przeciwpożarowej również zgodnie z PN EN ISO 7010.

2)W oznakowaniu zastosować:

- ramki,
- napisy.
- strzałki
- inne elementy graficzne.

3)Oznakowanie umieścić w widocznych miejscach zabezpieczonych przed działaniem osób trzecich.

4)Oznakowanie fotoluminescencyjne powinno:

- dostarczyć wyraźną i jednoznaczną informację o kierunku dojścia i drogi ewakuacyjnej,
- dawać ciągłe oznakowanie linii drogi, aby umożliwić bezpieczny ruch w kierunku zidentyfikowanych wyjść i przez wyjścia,
- identyfikować każde drzwi wyjściowe (ewakuacyjne),
- zaznaczyć zarys schodów i wszelkie inne zmiany w poziomie podłogi,
- oznaczyć (oświetlić) specyficzne niebezpieczeństwa takie jak niebezpieczne narożniki, krawędzie oraz elementy wystające lub sterczące,
- oznaczyć położenie sygnalizacji alarmu pożaru, podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych,
- wskazać drogi i główne bramy na terenach otwartych.

Znaki te umieszczać na ścianach, w miarę możliwości na wysokości 150 cm lub nad drogą ewakuacyjną na wysokości max. 200 cm.

Obiekt Sali Wiejskiej oznakowano znakami zgodnie z n/w PN.

5)Zestawienie ilości znaków w **obiekcie Sali w Rąpinie :**

- ♦ znak wyjście ewakuacyjne(2E):
- ∗ nad drzwiami wyjściowymi głównych z Sali bezpośrednio na zewnątrz obiektu od strony podjazdu -1 szt.,
- ♦ znak hydrant wewnętrzny (1P) – na skrzynce szafki hydrantowej Ø 25 – 1 szt.,
- ♦ znak gaśnica (2P):
- ∗ nad gaśnicą proszkową 4 kg ABC na ścianie po lewej stronie przy wejściu głównym na Sali - 1 szt.,
- ∗ nad gaśnicą proszkową 4 kg ABC na scenie - 1 szt.,
- ∗ nad gaśnicą pianową GWP 2xAF w kuchni - 1 szt.,
- ♦ znak przeciwpożarowy palenie tytoniu zabronione (12P z napisem):
- ∗ na ścianie przy wejściu głównym w widocznym miejscu - 1 szt.
- ♦ Znak wyłącznik prądu (8EIA):
- ∗ nad wyłącznikiem prądu na ścianie na scenie - 1 szt.
- ♦ instrukcję alarmowania i wykaz telefonów alarmowych umieścić na ścianie po lewej stronie przy wejściu głównym w celu możliwości szybkiego skorzystania w razie pożaru lub innego zagrożenia – 1 szt..
- ♦ instrukcję bezpieczeństwa pożarowego ogólną na ścianie po lewej stronie przy wejściu głównym w celu możliwości zapoznania się i przestrzegania przez organizatorów imprez – 1 szt..

Znaki ewakuacyjne – znaki informacyjne zapewniające wizualną informację o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, świetle sztucznym, jak również przy braku oświetlenia (po nagłym usunięciu źródła światła).
Znaki ewakuacji mają za zadanie:

- wskazać kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia,
- oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia,
- wskazać kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół lub w górę.

Znaki ewakuacji

Znak	Funkcja znaku
1E	Kierunek drogi ewakuacyjnej
2E	Wyjście ewakuacyjne
9E 10E	Drzwi ewakuacyjne
3E 4E	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej

	Miejsce zbiórki do ewakuacji

Znaki ewakuacji PN-EN ISO 7010:2012,

Znak	Funkcja znaku
	Znak wyjście ewakuacyjne (prawostronny)
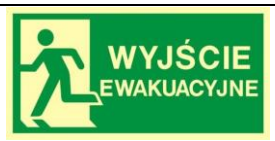	Znak wyjście ewakuacyjne (lewostronny)
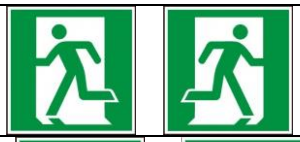	Drzwi ewakuacyjne
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Kierunek do ewakuacyjnego wyjścia w lewo
	Kierunek do ewakuacyjnego wyjścia w prawo
	Miejsce zbiórki do ewakuacji

Znaki ochrony p-poż i bezpieczeństwa mają za zadanie podanie informacji o rozmieszczeniu i / lub rodzaju:

- urządzeń sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego;
- drogi ewakuacyjnej;
- sprzętu pożarniczego;
- środków ograniczających rozwój pożaru;
- obszarów i materiałów o szczególnym zagrożeniu pożarowym.

Znaki ochrony p-poż

1P	Hydrant wewnętrzny

2P	Gaśnica lub agregat gaśniczy
	Zakaz palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.
31 P	Główny wyłącznik prądu
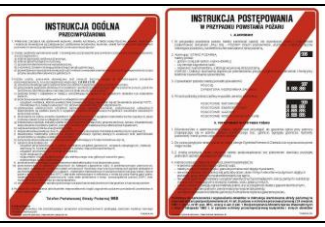	Instrukcje p-poż

Znaki ochrony p-poż z PN EN ISO 7010.

	Hydrant wewnętrzny
	Gaśnica lub agregat gaśniczy
	Znak alarm pożarowy

Obiekt Sali wiejskiej w Rąpinie oznakowano znakami ewakuacji zgodnie z PN 92/N-01256/02, a sprzęt i środki przeciwpożarowe oznakowano znakami ochrony przeciwpożarowej zgodnie z PN 92/N-01256/01.

UWAGA !!!

Znaki ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej należy zmienić na obowiązujące obecnie znaki zgodne z Normą PN-EN ISO 7010 oraz PN-EN ISO 7010:2012,

XI.FORMY I ŚRODKI PRAWNE KARANIA ZA ZANIEDBANIE OBOWIĄZKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

W myśl postanowień Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1372 ze zm.), osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska przyrodniczego, budynku lub terenu są zobowiązane zabezpieczać użytkowane środowisko, budynek, obiekt lub teren prze zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Zaniedbanie obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wykroczenia przeciwko przepisom przeciwpożarowym, powodują odpowiedzialność karną oraz materialną osób naruszających te przepisy. Zakres stosowanych rodzajów kar jest szeroki; począwszy od kary nagany do kary pozbawienia wolności włącznie.

Formy i środki prawne karania regulują niżej wyszczególnione akty prawne.

KODEKS WYKROCZEŃ.

Ustawa z dnia 20.05.1971 kodeksu wykroczeń (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz.821 ze zm.) Art.82 Niewykonywanie obowiązków p.poż..

Karze aresztu, grzywny albo karze nagany podlega ten:

1.Kto nieostrożnie obchodzi się z ogniem lub wykracza przeciwko przepisom dotyczącym zapobieganiem i zwalczaniem pożarów, w szczególności między innymi:

-nie wyposaża budynku w odpowiednie urządzenia lub sprzęt przeciwpożarowy lub nie utrzymuje ich w stanie zdatnym do użytku,

-utrudnia okresowe czyszczenie kominów lub nie dokonuje bez zwłoki naprawy komina lub wszelkich przewodów dymowych.

-nie usuwa lub nie zabezpiecza w obrębie budynków, urządzeń lub materiałów stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru,

-eksploatuje w niewłaściwy sposób urządzenia energetyczne, cieplne lub pozostawia je uszkodzone w stanie mogącym powodować wybuch lub pożar.

2.Kto zostawia małoletniego do lat 7 w okolicznościach umożliwiających mu wzniecenie pożaru.

3.Kto nieostrożnie obchodzi się z materiałami wybuchowymi, łatwo zapalnymi substancjami promieniotwórczymi albo wykracza przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożenie takich materiałów.

KODEKS KARNY.

Ustawa z dnia 6.06.1997r. kodeks karny (t.j. Dz.U z 2019 r. poz. 1950 ze zm.).

Art. 163. § 1. Kto sprowadza zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:

1) pożaru,

Podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

Podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 164. § 1. Kto sprowadza bezpośrednie niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

Podlega karze pozbawienia wolności do lat 3

Art. 165. § 1. Kto sprowadza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach:

5) działając w inny sposób w okolicznościach szczególnie niebezpiecznych,

Podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

Podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

KODEKS PRACY.

Ustawa z dnia 26.06.1974 r. kodeks pracy (tj. Dz.U z 2019 r. poz.1040 ze zm.)

Pracownik, zarządzający, który na skutek nie wykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swej winy wyrządził zakładowi pracy szkodę, ponosi odpowiedzialność materialną (Art.114) .

Pracownik, zarządzający ponosi odpowiedzialność za szkodę z granicach rzeczywistej straty zakładu i tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynikła szkoda (Art.115).

Pracownik, jest obowiązany w szczególności przepisów i zasad BHP oraz przepisów przeciwpożarowych (Art.100, § 2 ust. 3).

Za nie przestrzeganie przez pracownika ustalonego porządku i dyscypliny pracy, regulaminów i przepisów - w tym przepisów przeciwpożarowych pracodawca może stosować:

1.karę upomnienia,

2.karę nagany (Art.108, §1),

Za nie przestrzeganie przez pracownika zakładu pracy, zarządzającego przepisów przeciwpożarowych - stosuje się również karę pieniężną (Art.108, §2).

Karę stosuje właściciel zawiadamia o tym pracownika na piśmie. Odpis pisma składa się do akt osobowych pracownika (Art.110).

USTAWA O OCHRONIE PRZECIWPOŻAROWEJ.

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1372 ze zm.).

Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu lub terenu ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w w/w przepisach (Art.3, ust.2).

USTAWA O PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

Ustawa z dnia 24.08.1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1499 ze zm.)

Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej, w razie stwierdzenia naruszenia przepisów przeciwpożarowych, uprawniony jest w drodze decyzji do nakazania:

1/Usunięcia stwierdzonych uchybień w ustalonym terminie.

2/Wstrzymania robót (prac), zakazania używania maszyn, urządzeń lub środków transportowych oraz eksploatacji pomieszczeń, obiektów lub ich części, jeżeli stwierdzone uchybienia mają powodować zagrożenie życia ludzi lub bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru.

Decyzje, o których mowa w pkt. 2 podlegają natychmiastowemu wykonaniu (Art. 26).

XII. WNIOSKI I UWAGI KOŃCOWE.

1. Zgodnie z § 6 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719) instrukcja bezpieczeństwa pożarowego jest poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata , a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianą warunków ochrony przeciwpożarowej.
2. W ramach zapobiegania możliwości powstania pożaru należy zapewnić skuteczny nadzór nad przestrzeganiem terminowych czasookresów badań stanu technicznego:

-instalacji elektrycznych	nie rzadziej niż co 5 lat, chyba, że wykonujący pomiary zaleci inaczej
-instalacji odgromowej	nie rzadziej niż co 5 lat
-instalacji wentylacyjno - kominowej	nie rzadziej niż raz w roku
-instalacji gazowej propan-butan	nie rzadziej niż raz w roku
-instalacji hydrantów wewnętrznych	nie rzadziej niż raz w roku
-gaśnic i agregatów gaśniczych	nie rzadziej niż raz w roku
-oświetlenia awaryjnego	nie rzadziej niż raz w roku
-przegląd kominiarski instalacji wentylacyjno-kominowej	sprawdzenie stanu technicznego przewodów wykonuje kominiarz nie rzadziej niż raz w roku

3. W przypadku konieczności przeprowadzenia w budynku prac remontowych o charakterze niebezpiecznym pożarowo, należy przestrzegać zawartych w niniejszej Instrukcji zasad prowadzenia tych prac.
4. W ramach okresowych szkoleń pracowników, należy zapoznać wszystkich z zasadami ogłaszania alarmu i prowadzenia ewakuacji osób i mienia , jak również z zadaniami określonymi dla nich na czas akcji ewakuacyjnej.
5. Z treścią niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego należy zapoznać wszystkich pracowników, w ramach prowadzonego szkolenia okresowego z zagadnień przeciwpożarowych.

XIII. PODSTAWY OPRACOWANIA. PRZEPISY I LITERATURA.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1372 ze zm).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1499 ze zm.).
3. Ustawa Prawo budowlane z dnia 07 lipca 1994 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186).
4. Ustawa z dnia 6.06.1997r. Kodeks Karny (Dz.U z 2018 r. poz. 1600 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1040).
6. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 r. poz. 1065.).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719 ze zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. nr 124, poz. 1030).
9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz. U. z 2007 r. Nr 143, poz. 1002 ze zm.).
10. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie Książki obiektu budowlanego (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1134).
11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2117).
12. Ramowe wytyczne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zakresu tematycznego „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego”.
13. PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.

XIV. ZAŁĄCZNIKI.

ZAŁĄCZNIK

Drezdenko , dnia .....2 ..…... r.

.....
Nazwa i adres zakładu

.....
imię i nazwisko pracownika

.....
stanowisko

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że zostałem /am/ zapoznany /a/ z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie Sali wiejskiej, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

1. Zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru w budynku Sali wiejskiej,
2. Postępowanie na wypadek pożaru,
3. Ewakuacji ludzi i mienia z obiektu,
4. Użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

„Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego”, przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowienia.

.....
podpis składającego oświadczenie

.....
podpis prowadzącego szkolenie

Przyjęto do akt osobowych dnia .....

ZAŁĄCZNIK

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

I. ALARMOWANIE

1. Każdy kto zauważy nawet najmniejszy pożar obowiązany jest natychmiast zaalarmować:
   - straż pożarną – telefon **998, 112 lub 95 763 9650**

2. Zachować spokój i nie dopuścić do paniki.
3. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:
   - gdzie się pali - dokładny adres budynku, instytucji, (Rąpin),
   - co się pali - np. pali się pomieszczenie kuchenne na Sali wiejskiej w Rąpinie Nr 48 A,
   - czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
   - numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

5. W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

Pogotowie Ratunkowe	tel. **999 lub 112**
Pogotowie Policji	tel. **997, 95 763 08 11**
Pogotowie Energetyczne	tel. **991,**
Pogotowie wod.-kan.	tel. **994**, **95 762 0766**
Pogotowie Gazowe	tel. **992, 95 762 0994**

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje obecna na miejscu osoba, z racji pełnionych obowiązków służbowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w budynku.
3. Każda osoba przystępująca do akcji gaśniczo-ratowniczej powinna:
   - w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuacje z zagrożonego rejonu,
   - wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru. Nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem. Stosować gaśnice śniegowe, proszkowe.
   - usunąć z zasięgu ognia wszelkie materiały palne, a szczególnie butle z gazami sprężonymi, naczynia z płynami łatwo zapalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
   - nie otwierać bez wyraźnej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar oraz wyłączyć wentylację ogólną.

III. ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA

Sołtys (lub komisja wyznaczona przez Burmistrza) odpowiedzialny jest za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienie posterunku pogorzelowego w celu uniknięcia pożaru wtórnego lub nieszczęśliwego wypadku,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

IV. UWAGI KOŃCOWE

- Podstawa prawna: Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dn. 24 sierpnia 1991r. (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1372 ze zm.).
- Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje wszystkich pracowników.

Drezdenko, dnia, ... 2020 r.

.....

ZAŁĄCZNIK

Wykaz osób zapoznanych z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego”

Lp.	Imię i nazwisko osoby zapoznanej	Data zapoznania	Podpis osoby zapoznanej
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

ZAŁĄCZNIK

Książka wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.

Lp.	Nazwa (określenie miejsca wykonywania prac)	Ocena zagrożenia pożarowego miejsca prac	Rodzaj podjętych działań zabezpieczających	Przebieg prac	Kontrola po zakończeniu prac (kto, kiedy)	Podpis

ZAŁĄCZNIK

PROTOKÓŁ
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych

1.Nazwa i określenie budynku-pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie spawania:

.....
.....

2.Kategoria zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w

.....
.....

3.Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych

.....
.....

4.Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp., na okres wykonywania prac spawalniczych

.....
.....

5.Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia toku prac spawalniczych .....
.....

6.Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku powstania pożaru

.....
.....

7.Osoby odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia p.-poż toku prac spawalniczych

.....
.....

8.Osoba/y/ odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych…….....
.....

9.Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu…….....
.....

....
/nazwisko i imię właściciela, zarządcy, użytkownika/ /podpis/

....
/nazwisko i imię wykonawcy/ /podpis/

.....
/ nazwa zakładu – pieczątka/

ZAŁĄCZNIK

ZEZWOLENIE Nr ...../ 2…...
na przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych

1.Miejsce pracy (budynek, pomieszczenie): .....
2.Rodzaj pracy: .....
3.Czas pracy, dnia .....2…….. r., od godz. ..... do godz. .....
Zagrożenie pożarowe – wybuchowe w miejscu pracy (określić z czego wynika): .....
5.Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru-wybuchu: .....
6.Środki zabezpieczenia:

- p.-pożarowe: .....
  .....
- bhp: .....
  .....
- inne:.....
  .....

7.Sposób wykonania pracy: .....
.....
8.Odpowiedzialni za:

- przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenia toku prac spawalniczych
  Nazwisko i imię .....
  Wykonano , podpis: .....
- wyłączenie spod napięcia:
  Nazwisko i imię .....
  Wykonano , podpis: .....
- Dokonano analizy stężenia par cieczy, gazów lub pyłów:
  Nazwisko i imię .....
  Wykonano w miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia,
  Podpis: ..... .
- Stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż:
  Nazwisko i imię: .....
  Przyjąłem do wykonania /podpis/: .....

9.Zezwalam na rozpoczęcie robót (zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8) .....
podpis wypisującego.
10.Pracę zakończono dnia ..... 2…..... r. godz. ..... .
11.Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót: Skontrolował:

....
/podpis/ /podpis/

UW AGA: odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia do akt.